

371.5951

๒๕๓๓

๒๕๓

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากรายการวิทยุการสอน
แบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายแตกต่างกัน

ปริญญาบัตร

ของ

ประสิทธิ์ อินทะกนก

๘ พ.ค. ๒๕๓๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน ๒๕๒๘

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

178469

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน
..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
..... กรรมการ
..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ชม ภูมิภาค ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกศินี โชติกเสถียร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์ และอาจารย์เรืองลักษณ์ โรจนพันธ์
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณที่สุรพล เทียมเพชร ที่จันทิรา อินทรนุศปิ่นบุญ และพี่ชาวเทคโนโลยี
ทุกคนที่ได้กล่าวชื่อนามอีกหลายท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและชี้แนะขอบกพร่องต่าง ๆ
ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คณะอาจารย์โรงเรียนวัดพลับพลาชัย อาจารย์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสื่อ
และข้อมูลศูนย์วิจัยเพื่อการศึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาในการสร้าง
บทวิทยุ และบันทึกรายการวิทยุ เพื่อใช้ในการทดลอง

ขอขอบคุณ คณะอาจารย์ ครู และนักเรียน โรงเรียนสว่างวิทยาและโรงเรียน
ชุมชนวัดรวง อำเภोजักราช จังหวัดนครราชสีมา ที่ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือใน
การทดลองเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณมาลี น้อยไร่ภูมิ คุณกรรณิการ์ จันทร์นวล คุณสมเกียรติ
พุทธสุวรรณ กณธีระ พวงนุช คุณทนต์ อภิชาติเสนีย์ และพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ
ทุกคนที่ได้กล่าวชื่อนามอีกหลายท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจมาโดยตลอด

ประชิต อินทะกนก

กันยายน 2528

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารเกี่ยวกับวิทยุการสอน	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเสียงบรรยายในสื่อชนิดอื่น	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องทางจิตวิทยา	15
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	16
3 วิธีดำเนินการทดลอง	17
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	17
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	19
การดำเนินการทดลอง	23
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	24
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25
ค่าสถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล	25
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหนึ่งองค์ประกอบ	26
ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่	27

บทที่	หน้า
5	
บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	29
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	29
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	29
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
สรุปผลการทดลอง	31
อภิปรายผล	32
ข้อเสนอแนะ	33
บรรณานุกรม	35
ภาคผนวก	41

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงการดำเนินการทดลอง	18
2	คุณภาพของแบบทดสอบ	22
3	ค่าสถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล	25
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
5	การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่	27

ภูมิหลัง

ปัจจุบันได้มีการจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเครือข่าย 2 เพื่อการศึกษาขึ้น โดยจัดตั้งขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ 11 จังหวัดคือ กรุงเทพมหานคร ขอนแก่น อุบลราชธานี จันทบุรี ระนอง กระบี่ สุราษฎร์ธานี สงขลา นครสวรรค์ ลำปาง และแม่ฮ่องสอน โดยให้กรุงเทพมหานครเป็นสถานีแม่ข่าย มีรัศมีการกระจายเสียงครอบคลุมได้ถึงร้อยละ 80 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด การจัดตั้งโครงการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของกรมประชาสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์คือ (กรมประชาสัมพันธ์ 2526 : 99) เพื่อให้การศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และประชาชน โดยทั่วไป โดยมีศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นผู้ผลิตรายการและใช้วิทยุเป็นเครื่องมือ นำบทเรียนที่มีคุณภาพ วิธีการใหม่ ๆ เข้าสู่ห้องเรียน จะช่วยในการสอนของครูตามแนวหลักสูตรใหม่ และจะใช้วิทยุเป็นสื่อติดต่อสื่อสารกับครูที่ราชอาณาจักรได้อย่างรวดเร็ว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและการบริหารซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่จะรับบริการวิทยุโรงเรียน ได้แก่ นักเรียนทั้งระดับประถมและมัธยม ประมาณ 8 ล้านคน ครูประมาณ 300,000 คน ส่วนกลุ่มเป้าหมายของการศึกษานอกโรงเรียนนั้นมีจำนวนประมาณ 119,340 คน โดยยังไม่ได้รวมกลุ่มเป้าหมายที่รับฟังรายการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ โดยมีได้ลงทะเบียนเรียน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นครูประจำการโดยตรง จำนวนประมาณ 400,900 คน โดยมีกรมการฝึกหัดครูรับผิดชอบในการผลิตรายการ เพื่อยกวิทยฐานะของครู

จะเห็นได้ว่าวิทยุเป็นสื่อการสอนที่ยอมรับว่ามีประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน แต่สื่อจะใช้ได้ได้ผลดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ด้านคือ วิธีการในการใช้หรือการนำเสนอสื่อในการเรียนการสอน ดังที่ เสรี กริมหา (เสรี กริมหา 2521 : 17) กล่าวว่า ไม่ว่าสื่อการสอนจะสามารถ

เราใจชนให้คุ้นเคยเพียงใดก็ตาม แต่หากการนำเสนอไม่ดีพอแล้วสื่อนั้นก็ไม่สามารถช่วยถ่ายทอดเรื่องราวที่ตั้งหวังไว้เลย องค์ประกอบประการที่สองก็คือ การผลิตสื่อผู้ผลิตจะขอทราบว่ามีตัวประกอบอะไรบ้างที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ในการดำเนินการสอนแต่ละครั้ง เหตุการณ์ของการสอน (Event of Instruction) นั้น Gagne ได้เสนอลำดับขั้นตอนของการสอนไว้ ประการแรกคือ ดึงดูดและความสนใจ ความตั้งใจ การดึงความตั้งใจนั้นมีมากมายวิธีการหนึ่งก็คือ การเปลี่ยนสิ่งเร้า (Gagne, 1970 : 303 - 304) สิ่งเร้าที่กำลังเปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนแปลงทันทีทันใด หรือเปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อย ๆ โดยจะเปลี่ยนเป็นรูปแบบใดก็ตามย่อมดึงดูดความสนใจ และทำให้คนเราสนใจต่อสิ่งเร้า นั้น ๆ ได้มาก (จำเนียร ช่วงโชติ 2515 : 158) ซึ่งจะทำให้เกิดภาวะการรับรู้ได้ดี การรับรู้และการเรียนรู้เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกันถ้าไม่มีการรับรู้การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นไม่ได้ (จำเนียร ช่วงโชติ 2515 : 20)

การวิจัยค้นคว้าเพื่อหารูปแบบรายการวิทยุการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่นำเสนอ วิเชียร โฉมภาค (วิเชียร โฉมภาค 2524 : 47) กล่าวว่า ถ้าจะใช้บทเรียนทางวิทยุการสอนควรรู้ความจำ ไม่จำเป็นจะต้องคำนึงถึงรูปแบบของรายการวิทยุมากนัก เพราะจะให้ผลพอ ๆ กัน แต่จากการสำรวจผลในการใช้รูปแบบรายการวิทยุโรงเรียนในสหรัฐอเมริกา นักการศึกษาในสหรัฐอเมริกาสรุปความเห็นพ้องกันว่า แบบรายการละครนั้นเหมาะสมกับเด็กชั้นสูง สำหรับเด็กเล็กควรใช้แบบบรรยายล้วน (Straight Talk) (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 : 19) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกเอาแบบบรรยายล้วน (Straight Talk) มาเป็นรูปแบบการผลิตรายการ

ตามหลักการและเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าตัวแปรต้นรูปแบบของเสียงบรรยายเป็นองค์ประกอบหนึ่งของรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วน ที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายแตกต่างกัน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ศึกษาจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง รายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชาย และรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบว่า รูปแบบของเสียงบรรยายแบบใดจะเหมาะสมกับรายการสอนแบบบรรยายล้วนและยังจะเป็นข้อคิดสำหรับพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของสื่อประเภทนี้ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาแห่งชาติ จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน ดังนี้

กลุ่มทดลอง ก. ศึกษาจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง

กลุ่มทดลอง ข. ศึกษาจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชาย

กลุ่มทดลอง ค. ศึกษาจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย

กลุ่มทดลองทุกกลุ่มศึกษาจากรายการดังกล่าว โดยใช้เวลาในการศึกษารายการ
แต่ละครั้งประมาณ 15 นาที เป็นจำนวนครั้งสามครั้งเท่ากันทุกกลุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระได้แก่

รูปแบบของเสียงบรรยายของรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วน

ซึ่งจำแนกเป็นสามรูปแบบคือ

2.1 รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง

2.2 รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชาย

2.3 รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง คือ เรื่องชีวิตในบ้าน เป็นเนื้อหาในวิชา
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเลือกเนื้อหามา 3 ตอนคือ

3.1 หน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัว

3.2 ลักษณะของครอบครัวที่อยู่ดีมีสุข

3.3 การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ตัวแปรตาม ได้แก่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลจากการวัดพฤติกรรมด้านสติปัญญา
(Cognitive Domain) หลังจากการฟังรายการวิทยุการสอน ซึ่งวัดได้เป็นคะแนน
ด้วยแบบทดสอบชนิดปรนัย สี่ตัวเลือกที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เพื่อวัด
พฤติกรรมด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

รายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วน (Straight Talk) หมายถึง
 การเสนอรายการวิทยุการสอนด้วยเสียงพูดบรรยายตลอดเนื้อหาที่เสนอ

เสียงบรรยายเพศหญิง หมายถึง เสียงของเพศหญิง ที่ไม่เป็นเสียงของเด็ก
 และคนแก่

เสียงบรรยายเพศชาย หมายถึง เสียงของเพศชาย ที่ไม่เป็นเสียงของเด็ก
 และคนแก่

เสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย หมายถึง เสียงของเพศหญิงและเพศชายที่ไม่เป็น
 เสียงของเด็กและคนแก่ มาบรรยายสลับกันโดยจะเปลี่ยนเพศของเสียงเมื่อเริ่มต้นเนื้อหา
 ตอนใหม่ในบทบรรยาย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายการวิทยุการสอน

ซัคคีและอิทธิพลของวิทยุ

วิทยุกระจายเสียงมีลักษณะเฉพาะหลายประการอันมีลักษณะเฉพาะที่ทำให้เป็นสื่อที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา อาทิ เช่น (ชม ภูมิภาค 2520 : 18)

1. สะดวกในการสื่อสาร วิทยุกระจายเสียงมีความสามารถจะส่งความรู้ไปได้อย่างรวดเร็ว ถึงคนจำนวนมากในทุกส่วนของประเทศ ครูและผู้รับจะอยู่ไกลกันก็ไม่เป็นปัญหา สื่อสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองฝ่ายก็เหมือนกับอยู่ต่อหน้ากัน ครูที่มีข้อสงสัยสามารถจะมีประโยชน์แก่คนจำนวนมาก อยู่ในห้องรับแขกก็สามารถเล่าเรียนได้

2. ความเป็นจริง (Sense of Reality) วิทยุกระจายเสียงสามารถที่จะเอาเหตุการณ์จริง ชีวิตจริง คนจริง เข้ามาสู่ห้องเรียนได้ ซึ่งครูไม่สามารถทำได้

3. คุณสมบัติทางเทคนิค วิทยุกระจายเสียงสามารถใช้เทคนิคทางการจัดรายการที่จะสามารถทำให้ผู้รับเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งได้

4. ความทันกาล (Timeliness) เหตุการณ์ต่าง ๆ ความรู้ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ วิทยุสามารถเสนอความรู้ที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา สามารถทันต่อเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นต่อห้องเรียนได้ จึงทำให้คนมีความสนใจสูง

กรมประชาสัมพันธ์ (กรมประชาสัมพันธ์ 2525 : ไม่มีเลขหน้า

อ้างอิงมาจาก กระทรวงศึกษาธิการ ม.ป.ป. เอกสารหมายเลข 3) ได้สำรวจสภาพการรับฟังวิทยุโรงเรียน เมื่อปี พ.ศ.2521 โดยส่งแบบสอบถามให้โรงเรียนทุกสังกัดทั่วประเทศ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 14,259 โรงเรียน โรงเรียนต่าง ๆ เหล่านี้ได้แสดงความคิดเห็นและความต้องการจะใช้วิทยุโรงเรียนเป็นสื่อการเรียนการสอน

ในโรงเรียน ร้อยละ 93.45 ไม่ต้องการ ร้อยละ 6.55 เหตุผลของโรงเรียนที่คงการใช้ก็คือ วิทยุโรงเรียนช่วยให้การเรียนของนักเรียนดีขึ้นและนักเรียนสนใจการเรียนมากขึ้น

ประเภทของรายการวิทยุเพื่อการศึกษา

ชม. ภูมิภาค (ชม. ภูมิภาค 2520 : 18 - 19) ได้แบ่งรายการวิทยุกระจายเสียงไว้ 4 ประเภทได้แก่

1. รายการเพื่อการสอนในห้องเรียนโดยตรง (Direct Classroom Teaching)
2. รายการเสริมการสอนในห้องเรียน (Supplementary Classroom Teaching)
3. รายการศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นแบบแผน เป็นการสอนเพื่อเลื่อนระดับความรู้ในชั้นต่าง ๆ รวมทั้งมหาวิทยาลัยเปิด หรือมหาวิทยาลัยทางอากาศ

4. รายการศึกษาผู้ใหญ่ที่ไม่เป็นแบบแผน เป็นการเพิ่มความรู้ทั่วไป

วิชาที่นิยมจัดเป็นบทเรียนทางวิทยุกระจายเสียง

วิทยุโรงเรียนของประเทศอังกฤษ ไม่สอนวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นประจำ และวิชาที่ไม่เหมาะสมกับการสอนทางวิทยุ บางวิชาเช่น เลขคณิต ช่างไม้ก็ยกเว้น บางวิชา ก็เลือกสอนเป็นบางแขนง เช่น ภาษาอังกฤษก็เลือกสอนเฉพาะวรรณคดี โดยไม่สอนหลักภาษา และมุ่งสอนเด็กระดับอายุ 13 - 14 ปี มากกว่าระดับอื่น ๆ

วิทยุโรงเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา มุ่งสอนวิชาดนตรี หน้าที่พลเมือง เหตุการณ์ปัจจุบัน ศิลปะ การแนะนำอาชีพ เศรษฐวิทยา เป็นวิชากว้าง ๆ ฟังกันทั่วไป ส่วนวิชาเฉพาะมักเลือกสอนวรรณคดี ภาษากลางประเทศ นาฏศิลป์ธรรมชาติศึกษา วิทยาศาสตร์ ภาควิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา สำหรับวัยของเด็กนั้น ประเทศสหรัฐอเมริกา ทำเพื่อเด็กทุกวัย ตั้งแต่อนุบาลจนถึงมหาวิทยาลัย แต่นักเรียนที่ได้ผลดีที่สุดคือระดับประถมศึกษา

วิทยุโรงเรียนในประเทศออสเตรเลีย สอนวิชาที่จัดเป็นประจำคือ วิชาสุขศึกษา
 ชีวร้อง สังคมศึกษา วรรณคดี คนตรี การแนะนำอาชีพ ชาวปัจจุบัน ภาษาฝรั่งเศส
 ธรรมชาติศึกษา สำหรับวัยของเด็กถึงที่เด็กวัย 8 - 13 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ
 2503 : 15)

วิทยุโรงเรียนในประเทศไทย ได้จัดบทเรียนวิทยุในระดับประถมศึกษา
 วิชากลุ่มทักษะมี คณิตศาสตร์ ป.1 - ป.3 ภาษาไทย ป.1 - ป.6 กลุ่มสร้างเสริม
 ประสบการณ์ชีวิต ป.1 - ป.6 กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ ป.3 - ป.6 และกลุ่ม
 สร้างเสริมลักษณะนิสัย มีศิลปศึกษา ป.1 - ป.6 จริยศึกษา ป.3 - ป.6 พลศึกษา
 ป.1 - ป.6 คนตรีนาฏศิลป์ ป.1 - ป.6 และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ภาษาอังกฤษ
 ป.5 - ป.6 ลวนระดับมัธยมศึกษา มีวิชา ภาษาอังกฤษ ม.1 - ม.3 แนะนำอาชีพ
 ม.3 - ม.6 (กระทรวงศึกษาธิการ 2526 : ไม่มีเลขหน้า)

รูปแบบของรายการวิทยุ

การจัดทำบทกระจายเสียงนั้น ย่อมต้องคำนึงถึงเนื้อหาและความสนใจของผู้ฟัง
 จึงได้มีการคัดแปลงปรับปรุงบทกระจายเสียงเป็นแบบต่าง ๆ โดยผู้เกี่ยวข้องในวงการได้
 สังเกตพิจารณาว่าแบบอย่างนั้น ๆ มีคดีย่างนั้น และแบบเช่นนั้นเหมาะแก่เรื่องอย่างนั้น
 เท่าที่รวบรวมได้มีรูปแบบดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 : 80 - 103)

1. การพูดแบบบรรยายล้วน (Straight Talk) เป็นบทกระจายเสียง
 ที่มีแต่คำพูดบรรยายตลอด ใช้คนเพียงคนเดียว เฉพาะผู้พูดใช้เนื้อหามาก ใช้เวลาน้อย

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการเชิญคนที่มีชื่อเสียง หรือมีความ
 ชำนาญในทางหนึ่งทางใดมาสัมภาษณ์ออกอากาศ อาจเป็นคนเดียวหรือสองคนก็ได้ ไม่มี
 บทบรรยายละเอียดให้

3. อภิปรายเป็นคณะหรือโต๊ะกลม (Panel or Round Table) เป็น
 แบบที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกัน ทำให้ผู้ฟังเกิดความคิดเห็นในหลายแง่
 หลายมุม ผู้เข้าอภิปรายต้องมีความรู้หรือความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ เป็นการแลกเปลี่ยน
 ทักษะ

4. การบันทึกเหตุการณ์จริง (Actuality or On-the-spot) เป็น
การถ่ายทอดหรือบันทึกเสียงจากสถานที่แหล่งเหตุการณ์
5. แบบแข่งขันตอบปัญหา (Quiz Bee) เป็นการตั้งคำถามให้ผู้เข้าร่วม
รายการเป็นผู้ตอบ เป็นปัญหาที่เหมาะสมและเกี่ยวข้องกับผู้ฟัง
6. การแสดงปัญหาหรือโต้วาที (Forum or Debate) เป็นแบบที่ต้องมี
ประธาน หรือผู้ดำเนินการให้ผู้ร่วมรายการใช้เหตุผลโต้แย้ง เพื่อให้เกิดความคิดและ
พิจารณาเหตุผล และขยายข้อเท็จจริงหลายแง่มุม
7. แบบการละคร (Dramatization) เป็นแบบการแสดงด้วยเสียงคน
เสียงดนตรี เสียงประกอบ ให้เกิดภาพพจน์ในความคิดของผู้ฟังถึงเรื่องราวที่ดำเนินไป
8. แบบสาธิต (Demonstration) เป็นแบบเรียนทางวิทยุที่ครูและ
นักเรียนมีส่วนร่วมตามบทกระจายเสียงขณะที่กำลังรับฟัง บางครั้งผู้ฟังต้องใช้อุปกรณ์
ประกอบด้วย ในขณะที่รับฟังรายการ บางครั้งหยุดเป็นช่วง ๆ เพื่อให้ผู้ฟังได้กระทำตาม
9. แบบดนตรี (Music) มีหลายลักษณะ
 - 9.1 ใช้ดนตรีประกอบบทเรียน เพียงเพื่อสร้างอารมณ์ให้เพลิดเพลิน
และให้สนใจในบทเรียนเท่านั้น ไม่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง
 - 9.2 ใช้ดนตรีประกอบบทเรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดอารมณ์ในห้องเรียน
โดยเฉพาะเรื่องที่ทำเป็นแบบละคร
 - 9.3 เป็นตัวบทเรียนให้เด็กได้ฝึกนิสัยทางดนตรี
 - 9.4 เป็นตัวบทเรียนที่มุ่งให้เด็กร้องตาม
10. แบบห้องเรียนจำลอง (Classroom Pick-Up) เป็นลักษณะ
การถ่ายทอดเสียงจากห้องเรียนที่มีครูกำลังสอนนักเรียนปกติ

รูปแบบรายการวิทยุทางการศึกษาที่นิยมจัด

จากบทเรียนทางวิทยุที่ทางองค์การ ABC ของออสเตรเลียจัดทำขึ้นนั้นจากการ
สำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่วิทยุโรงเรียน เจ้าหน้าที่วิทยุเหล่านั้นได้ให้ความเห็นว่า

แบบพูดบรรยายล้วน (Straight Talk) นั้นจะได้ผลมากหากผู้บรรยายมีความชำนาญ
ทางการพูดวิทยุประกอบลักษณะของบทเรียนมีคุณค่า น่าสนใจ และบทเรียนชนิดที่ให้เด็กมี
ส่วนร่วมในกิจกรรมจะได้ผลดีที่สุดสำหรับเด็กเล็ก ๆ โดยเฉพาะวิชาชั้นร้อง และชั้นร้อง
ประกอบเต็นท์ทำท่า (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 : 23)

ส่วนองค์การ AIR ของอินเดีย ส่วนมากใช้บทกระจายเสียงแบบพูดบรรยายล้วน
(Straight Talk) โดยเจ้าหน้าที่ให้ความเห็นว่า ผลผลิตได้ง่าย และรวดเร็ว
แบบพลิกแพลงอื่น ๆ ก็มีใช้บ้าง เช่น วิชาวรรณคดี ใช้แทนอ่านและบรรยายประกอบแบบ
เล่านิทาน และแบบละคร วิชาเชิงประวัติศาสตร์ใช้แบบการเล่าละครและเล่าเรื่อง
วิชาภูมิศาสตร์ ใช้แบบบรรยายเป็นเรื่องทัศนภาพและแบบสนทนา วิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
นิยมใช้แบบการละครและการเล่าเรื่อง สุขวิทยาและอนามัย ใช้แบบพูดบรรยาย สังคมศึกษา
ใช้แบบสนทนาและอภิปราย ชาวภายในประเทศและนอกประเทศ ปกติใช้แบบพูดบรรยายล้วน
(Straight Talk) (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 : 26)

วิทยุโรงเรียนในสหรัฐอเมริกา เกี่ยวกับการใช้รูปแบบของรายการให้เหมาะสม
กับเนื้อหาวิชานั้น อยู่ในดุลยพินิจของผู้จัดรายการ และแบบที่นิยมใช้กันมากในสหรัฐอเมริกา
คือ แบบสัมภาษณ์ แบบสนทนา แบบบทละคร แบบบรรยาย และแบบการโต้ตอบ (Forum-
Type) และจากการสำรวจผล นักการศึกษาในสหรัฐอเมริกาสรุปความเห็น
แบบการละครนั้นเหมาะสำหรับเด็กชั้นสูง สำหรับเด็กเล็กควรใช้แบบบรรยายล้วน
(Straight Talk) หรือแบบสนทนา (Dialogue) ก็ได้ผลดีเหมือนกัน
(กระทรวงศึกษาธิการ 2503 : 19)

วิทยุโรงเรียนในประเทศไทย การใช้รูปแบบรายการที่นิยมจัดอยู่ในดุลยพินิจของ
คณะกรรมการการผลิตรายการ แบบที่นิยมใช้คือ แบบละครสอนโดยตรง บรรยายและ
สนทนา สัมภาษณ์

โครงการเผยแพร่ความรู้ทางวิทยุกระจายเสียงของการศึกษาผู้ใหญ่ รายการ
เรื่องนำร่องออกอากาศที่สถานีวิทยุกระจายเสียง ปชส. ๘ (วิทยุการเกษตร) มีวัตถุประสงค์

เพื่อเสนอความรู้สาระประโยชน์ ตลอดจนข้อคิดที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันแก่นักศึกษาผู้ใหญ่และผู้ฟังทั่วไปในขณะที่ออกอากาศคิด บรรยายความรู้ประกอบดนตรี บทสนทนาแบบสันภาษณ์ อภิปรายละครในเนื้อหากฎหมาย การเกษตร เศรษฐกิจ และการอนามัย (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 : 49)

แบบของรายการกับเนื้อเรื่องตามที่นิยมจัดใช้ควบคู่กันไปมีดังต่อไปนี้ ธรรมชาติศึกษานิยมใช้การพูดบรรยายล้วน (Straight Talk) วรรณคดี นิยมใช้การละคร (Dramatization) วิชาวิทยาศาสตร์ (ฟิสิกส์) นิยมใช้แบบสนทนา (Dialogue) หรือให้นักเรียนมีส่วนร่วม (Participation or Dialogue) เหตุการณ์ปัจจุบันนิยมใช้การละคร หรือบรรยายให้เห็นภาพ (Dramatization or Illustrated Talk) การเลือกหนังสืออ่านนิยมนิยมใช้การสนทนา (Dialogue) (กระทรวงศึกษาธิการ 2501 : 20)

ระยะเวลาในการจัดรายการวิทยุเพื่อการศึกษา

เกี่ยวกับระยะเวลาในการจัดรายการวิทยุ นั้น มีผู้นิยมจัดดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2521 : 20 - 30)

องค์การ ABC ของออสเตรเลีย นิยมจัดรายการเพื่อการศึกษาโดยใช้ช่วงเวลาไม่เกิน 15 นาที จะดึงดูดความสนใจของเด็กที่มีอายุระหว่าง 10 - 14 ปี ได้ดี แต่ถ้าเป็นรายการที่ให้เด็กมีกิจกรรมร่วมด้วยก็ใช้เวลาเพิ่มขึ้นเป็น 20 - 30 นาที

องค์การ AIR ของประเทศอินเดีย จัดรายการวิทยุเพื่อการศึกษาในช่วงเวลาครึ่งละ 10 - 12 นาที แต่ถ้าเป็นแบบการละครอาจถึง 30 - 40 นาที

วิทยุการศึกษาของประเทศไทย จัดรายการปกติจะใช้เวลา 10 - 15 นาที ยกเว้นรายการดนตรี อาจถึง 30 นาที

สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ (สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ 2506 : 247) กล่าวไว้ว่า รายการวิทยุเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษา ไม่ควรเกิน 15 นาที

การวิจัยการนำบทเรียนวิทยุไปใช้ในการศึกษา

บรูเวอ์ (Brouwer. 1954 : 97 - 100) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของวิทยุเพื่อการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา โดยศึกษาจากโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 50 โรงเรียน ในประเทศเนเธอร์แลนด์ เป็นจำนวนเด็กประมาณหนึ่งพันคน อายุระหว่าง 12 - 14 ปี โดยแบ่งบทเรียนเป็นสามชุดคือ ใช้เวลาแต่ละรายการประมาณ 20 นาที ในเวลาเรียนโดยสังเกตความสนใจของนักเรียน ชักถามครู การมีส่วนร่วมในการอภิปรายของเด็กหลังบทเรียน แล้วแจกแบบสอบถาม รายการที่สามนี้ เมื่อจบบทเรียนครั้งหนึ่ง ๆ แล้วมีการทดสอบข้อเขียนทุกครั้ง ครูส่วนมากตัดสินใจว่าบทเรียนวิทยุ วิชาหน้าที่พลเมือง มีความมากที่สุด

เฮนริชส์ (Heinrichs. 1958 : 66 - 102) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้บทเรียนทางวิทยุกระจายเสียง โดยศึกษากับเด็กนักเรียนชั้นประถม จำนวน 300 คน แยกเป็นนักเรียนอายุ 9 ปี 12 ปี และ 13 - 15 ปี เป็นสามกลุ่ม ผลของการวิจัยสรุปว่า ถ้านักเรียนได้รับการฝึกให้รู้จักฟังบทเรียนทางวิทยุแล้ว สื่อนี้จะมีคุณค่าที่สุดในการสอนในห้องเรียน และการให้การศึกษาและคุณค่าจะมากยิ่งขึ้น ถ้านักเรียนที่ใช้อบรมทางวิทยุ นั้น เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาในโรงเรียน รายการหลักอาจเป็นรายการแนะนำวิชา หรือรายการศึกษาเข้าส่วนลึกของวิชานั้นก็ได้ นอกจากนี้ จากการสำรวจครั้งนี้ยังได้พบอีกว่าบทเรียนทางวิทยุกระจายเสียงยังเหมาะสมมากกับวิชาสมัยใหม่ สังคมศึกษา สำหรับโรงเรียนประถม และวิชาดนตรี

จิระพันธ์ เตมะ (จิระพันธ์ เตมะ 2524 : 94) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้สื่อช่วยจัดความคิดรวบยอดชนิดโสตสัมผัสแบบต่าง ๆ ก่อนการเสนอละครวิทยุทางการศึกษาที่มีผลต่อการเรียนรู้ด้านภาษา ความจำ ความเข้าใจ และความคงทนในการเรียนรู้ สรุปผลได้ว่า

1. ผลการเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เสนอโดยสื่อประเภทละครวิทยุของนักเรียนที่ได้รับและไม่ได้รับสื่อช่วยจัดความคิดรวบยอดชนิดโสตสัมผัสล่วงหน้าก่อน

ก่อนเสนอละครวิทยุแบบเสนอเค้าโครงเรื่อง แบบเสนอเรื่องย่อ และแบบเสนอคำถามเชิงอัตนัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความคงทนในการเรียนรู้ต่อเนื่องหาที่เสนอโดยสื่อประเภทละครวิทยุของนักเรียน ที่ได้รับและไม่ได้รับสื่อช่วยจัดความคิดรวบยอดชนิดโสตสัมผัสแบบเสนอเรื่องย่อแบบเสนอเค้าโครงเรื่อง แบบเสนอคำถามเชิงอัตนัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาพร สาธุการ (สถาพร สาธุการ 2527 : 53) ได้ทำการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อันเกิดจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของเด็ก กับรายการวิทยุการสอนแบบสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่ สรุปผลได้ว่า

1. ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนที่เรียนจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของเด็กกับนักเรียนที่เรียนจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความคงทนในการจำของนักเรียนที่เรียนจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของเด็กกับนักเรียนที่เรียนจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิเชียร โฉมนาค (วิเชียร โฉมนาค 2524 : 45) ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการใช้วิทยุเพื่อการสอนในรูปแบบรายการที่แตกต่างกัน ผลการทดลองปรากฏผลว่า

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มที่เรียนจากบทเรียนทางวิทยุแบบบรรยายล้วนคนเดียวแบบสนทนาโต้ตอบสองคน และแบบการละคร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกันนั้น เมื่อเรียนจากบทเรียนวิทยุแบบเดียวกันแล้วมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เมื่อนักเรียนได้เรียนจากบทเรียนทางวิทยุแล้ว นักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนก็มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่ากลุ่มที่มีระดับความสามารถทางการเรียนปานกลาง และกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางการเรียนปานกลางก็มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนอ่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01. และยังได้พบอีกว่า ผลของความแตกต่างนี้เกิดจากระดับความสามารถทางการเรียนเอง มิได้มีผลของรูปแบบรายการเข้าไปเกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเสียงบรรยายในสื่อชนิดอื่น

เคชอนันต์ บุญมัน (เคชอนันต์ บุญมัน 2526 : 64 - 68) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเสียงบรรยายสไลด์ เพศชายกับเพศหญิง ที่ส่งผลต่อความชอบและผลการเรียนด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพศชายและเพศหญิงในโรงเรียนเอกเพศและโรงเรียนสหศึกษา ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความชอบ โรงเรียนเอกเพศพบว่าทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชายชอบเสียงบรรยายเพศตรงข้ามกับตน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในโรงเรียนสหศึกษานั้น นักเรียนชายชอบเสียงบรรยายสไลด์เพศหญิงมากกว่าเสียงบรรยายสไลด์เพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักเรียนหญิงชอบเสียงบรรยายสไลด์ทั้งเสียงชายและเสียงหญิง เท่าเทียมกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนแต่ละเพศในโรงเรียนแต่ละประเภท ระหว่างกลุ่มที่ศึกษาจากเสียงบรรยายเพศหญิงกับกลุ่มที่ศึกษาจากเสียงบรรยายเพศชายนั้น ได้ผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันและผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนในกลุ่มที่ศึกษาจากเสียงบรรยายที่ชอบ สูงกว่าที่ศึกษาจากเสียงบรรยายที่ไม่ชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปได้ว่า วยของเสียงและเพศของเสียงไม่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน แต่นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเสียงบรรยายสไลด์เพศตรงข้ามของตน ยกเว้นนักเรียนหญิงในโรงเรียนสหศึกษา ชอบเสียงบรรยายสไลด์เพศชายและเพศหญิง เท่าเทียมกัน

สุรพล เทียมเพชร (สุรพล เทียมเพชร 2527 : 33) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ ผลการเรียนรู้และความชอบของนักเรียนที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายแตกต่างกัน พบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่ใช้รูปแบบเสียงบรรยายแบบเสียงหญิงสลับเสียงชาย สูงกว่ากลุ่มที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่ใช้รูปแบบเสียงบรรยายแบบเสียงเพศเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารที่เกี่ยวข้องทางจิตวิทยา

ในการดำเนินการสอนแต่ละบทเรียนหรือแต่ละครั้ง กาเย่ (Gagne, 1970 : 303 - 304) ได้เสนอลำดับขั้นตอนของการสอนไว้ประการแรกคือ การเปลี่ยนแปลงสิ่งเร้าจำเนียร ช่วงโชติ (จำเนียร ช่วงโชติ 2515 : 158 - 164) กล่าวว่า โดยปกติแล้วคนเรามักจะมีความสนใจหรือตั้งใจคิดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่นาน ยิ่งอายุมากขึ้นยิ่งมีความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ ในระยะเวลาสั้นมาก ถ้าเราต้องการจะให้เกิดความสนใจหรือตั้งใจคิดสิ่งหนึ่งสิ่งใดเรื่องใดนาน ๆ เราจำเป็นต้องย้ายความตั้งใจต่อสิ่งเร้านั้นออกไปบ่อย ๆ สิ่งเร้าที่เปลี่ยนแปลงทันทีทันใด หรือเปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อย ๆ โดยจะเปลี่ยนเป็นรูปใดก็ตาม ย่อมดึงดูดความสนใจ ทำให้คนเราเกิดความสนใจต่อสิ่งเร้า นั้น ๆ ได้มาก ซึ่งจะทำให้เกิดภาวะการรับรู้ได้ดี การรับรู้และการเรียนรู้เป็นสิ่งเกี่ยวข้องกัน ถ้าไม่มีการรับรู้ การเรียนรู้อย่อมเกิดขึ้นไม่ได้

เสียงบรรยายเป็นสิ่งเร้าอย่างหนึ่งในการนำเสนอรายการวิทยุการสอนแก่ผู้เรียน ดังนั้นรูปแบบของเสียงบรรยายที่ใช้เสียงเพศหญิง ใช้เสียงเพศชาย และใช้เสียงหญิงสลับชาย จึงเป็นสิ่งเร้าอย่างหนึ่ง ผู้วิจัยต้องการจะศึกษารูปแบบของเสียงบรรยายแบบเสียงหญิง แบบเสียงชาย และแบบเสียงหญิงสลับเสียงชายนั้น จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุสอนแบบบรรยายล้วนมากน้อยเพียงไร

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่ศึกษาจากรายการวิทยุการสอนแบบ
บรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายต่างกันนั้นต่างกัน

การดำเนินการทดลอง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 ในเขตอำเภอจกักราช สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. สุ่มเลือกโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอจกักราช ที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา และมีจำนวนนักเรียนเพียงพอต่อการทดลองมา 1 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โรงเรียนที่สุ่มได้คือโรงเรียนชุมชนวัดขวาง อำเภอจกักราช จังหวัดนครราชสีมา

2. เมื่อได้โรงเรียนมา 1 โรงเรียนตามข้อ 1 ก็ทำการสุ่มเลือกนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มาจำนวน 60 คน จากจำนวนนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งหมด โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างทั้ง 60 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. นำกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มาทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง ก. 1 กลุ่ม กลุ่มทดลอง ข. 1 กลุ่ม และกลุ่มทดลอง ค. 1 กลุ่ม

การดำเนินการทดลอง

นำกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มาทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อศึกษากับรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายว่าใช้เสียงบรรยายต่างกันทั้ง 3 แบบ ในการทดลองในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มดำเนินการตามลำดับขั้นดังที่แสดงไว้ในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงการดำเนินการทดลองตามกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง (Random Assigned)	Treatment	การทดสอบ
R ₁ (กลุ่มทดลอง ก.)	X ₁	T
R ₂ (กลุ่มทดลอง ข.)	X ₂	T
R ₃ (กลุ่มทดลอง ค.)	X ₃	T

R₁ หมายถึง กลุ่มทดลอง ก. ซึ่งนักเรียนเรียนโดยการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง

R₂ หมายถึง กลุ่มทดลอง ข. ซึ่งนักเรียนเรียนโดยการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชาย

R₃ หมายถึง กลุ่มทดลอง ค. ซึ่งนักเรียนเรียนโดยการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย

X₁ หมายถึง การเรียนโดยการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง

X_2 หมายถึง การเรียนโดยการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชาย

X_3 หมายถึง การเรียนโดยการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย

T หมายถึง การทดสอบทันทีหลังการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. รายการวิทยุการสอนแบบบรรยายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น บันทึกไว้ในแถบบันทึกเสียงแบบคาสเซต โดยมีรายการนำเสนอ 3 รูปแบบคือ

- 1.1 รายการแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง
- 1.2 รายการแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชาย
- 1.3 รายการแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง

สลับชาย

แต่ละรูปแบบการนำเสนอใช้เนื้อหาในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องชีวิตในบ้านเหมือนกัน และใช้เวลาเท่ากัน คือประมาณ 15 นาที แต่ละรูปแบบการนำเสนอแบ่งออกเป็นสามตอนเท่า ๆ กัน

2. เครื่องเล่นเทปคาสเซต (Cassette) จำนวน 3 เครื่อง
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างเครื่องมือในการทดลอง

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. เลือกตัวแทนของเสียงที่จะใช้บรรยาย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย โดยคัดเลือกผู้บรรยาย 2 ท่านคือ เพศหญิง 1 ท่าน เพศชาย 1 ท่าน จากผู้ประกาศ

สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่ผ่านการสอบเป็นผู้ประกาศจากกรมประชาสัมพันธ์ มาแล้ว

2. การเลือกเนื้อหาวิชา ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาวิชาที่จะมาทำการทดลอง โดยศึกษาจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเลือกเนื้อหา เรื่องชีวิตในบ้าน

3. การสร้างบทเรียนวิทยุ ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาที่ได้คัดเลือกแล้ว คือ ชีวิตในบ้าน มาจัดเรียบเรียงให้เป็นบทวิทยุแบบบรรยายล้วนตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ศึกษาความมุ่งหมายของหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องชีวิตในบ้าน

3.2 ศึกษาเนื้อหาเรื่องชีวิตในบ้าน

3.3 แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอนคือ

3.3.1 หน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัว

3.3.2 ลักษณะของครอบครัวที่อยู่ดีมีสุข

3.3.3 การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

3.4 นำเนื้อหาแต่ละตอนมากำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

3.5 สร้างเป็นบทวิทยุแบบบรรยายล้วน โดยให้ความยาวในการบรรยาย ตอนละ 15 นาที

3.5.1 นำบทวิทยุไปให้ครูผู้สอนพิจารณาความครอบคลุมในเนื้อหา ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3.5.2 นำบทวิทยุมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.6 บันทึกเสียงลงบนแถบบันทึกเสียงแบบกลับ คังต่อไป

3.6.1 ใช้ผู้บรรยายเพศหญิงที่เลือกไว้เป็นผู้บรรยาย

3.6.2 ใช้ผู้บรรยายเพศชายที่เลือกไว้เป็นผู้บรรยาย

3.6.3 ใช้บรรยายเพศหญิงในข้อ 3.6.1 และเพศชายในข้อ 3.6.2 เป็นคู่บรรยายสลับกัน โดยจะเปลี่ยนเสียงบรรยายเมื่อเริ่มต้นเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ ซึ่งจะได้รายการวิทยุรูปแบบละ 45 นาที โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ๆ ละ 15 นาที

การทดลองเครื่องมือ

รายการทุกรายการเมื่อได้ทำการบันทึกเสียงเสร็จแล้ว นำไปทดลองกับกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสว่างวิทยา อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เพื่อหาข้อบกพร่องของเครื่องมือ และดูว่ารายการทั้ง 3 แบบ ได้ผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และทำการบันทึกข้อบกพร่องที่พบ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

การสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบและการเขียนข้อสอบจากหนังสือและประเมินผลการศึกษา (อนันต์ ศรีโสภา 2520 : 101 - 124) และหนังสือเทคนิคการเขียนข้อทดสอบ (ชวาล แพรัตกุล 2520 : 11 - 256)
2. ดำเนินการสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple choice) ชนิดสี่ตัวเลือกจำนวนสามฉบับ ฉบับละ 35 ข้อ โดยยึดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมจากเนื้อหาในแต่ละตอนที่แบ่งไว้ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้
3. ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ โดยนำรายการวิทยุทั้งสามรายการไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสว่างวิทยา อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 60 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน ให้กลุ่มแรกศึกษารายการวิทยุที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิง กลุ่มที่ 2 ศึกษาจากรายการวิทยุที่ใช้

เสียงบรรยายเพศชาย กลุ่มที่ 3 ศึกษาจากรายการวิทยุที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย
หลังจากนักเรียนทั้งสามกลุ่มได้ศึกษาจากรายการวิทยุแล้ว จึงนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นทำการ
ทดสอบวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสามกลุ่ม

4. นำข้อสอบมาวิเคราะห์ตามแบบการวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบเป็นรายข้อ
โดยใช้เทคนิค 27% ของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ (ชวาล แพรัตกุล 2520 : 11 - 132)
เปิดหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก (p , r) จากตารางวิเคราะห์ข้อสอบของ
จุง เทห์ ฟาน (Fan. 1952 : 132) เลือกข้อสอบเฉพาะข้อที่มีความยากง่าย
ระหว่าง .20 - .80 และปีค่าอำนาจจำแนก .20 ขึ้นไปมาใช้ในการทดลอง โดยเลือก
มาฉบับละ 25 ข้อ

5. หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-21 ของ Kuder-Richardson
(ถวน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 168 - 170) และค่าความคลาดเคลื่อน
มาตรฐานในการวัด คังรายละเอียดตาราง 2

ตาราง 2 คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

เนื้อหา	n	\bar{X}	S^2	S	r_{tt}	SE _{meas}
หน้าที่และความรับผิดชอบ ของสมาชิกในครอบครัว	20	16.55	31.15	5.85	0.62	3.43
ลักษณะของครอบครัว ที่อยู่ดีมีสุข	20	14.13	31.58	5.62	0.64	3.35
การใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์	20	13.44	28.88	5.37	0.64	3.18

การดำเนินการทดลอง

1. เตรียมห้องที่จะใช้ในการทดลองให้เหมือนกัน ทดสอบเสียงให้สามารถรับฟังได้ทั่วห้อง และมีความดังในระดับเดียวกันทั้งสามห้อง
2. จัดให้นักเรียนเข้านั่งประจำที่ หลังจากนั้นเปิดเทปซีแฉงจุดประสงค์ในการเรียน รายการวิทยุการสอนพร้อมกันทั้ง 3 กลุ่ม โดยให้ผู้ควบคุมคอยปิดเปิดเทปประจำอยู่ทุกกลุ่ม
3. ให้นักเรียนฟังรายการวิทยุตอนที่ 1 ที่บันทึกไว้ ระยะเวลา 15 นาที โดยให้กลุ่มทดลอง ก. ศึกษาจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิง กลุ่มทดลอง ข. ศึกษาจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศชาย กลุ่มทดลอง ค. ศึกษาจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิง สลับชาย
4. หลังจากแต่ละกลุ่มได้ฟังรายการวิทยุการสอนจบแล้ว ให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเวลา 20 นาที
5. เมื่อักเรียนทำแบบทดสอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนพัก 20 นาที
6. หลังจากพัก 20 นาทีแล้ว ให้นักเรียนฟังรายการวิทยุการสอนตอนที่ 2 ที่บันทึกไว้เป็นเวลา 15 นาที โดยใช้วิธีการในการทดลองตามข้อ 3 ถึงข้อ 5 และในตอนที่ 3 ก็ดำเนินการตามวิธีการในการทดลองเหมือนกับตอนที่ 1 และ 2

สถิติที่ใช้ในการสร้างแบบทดสอบ

1. การวิเคราะห์ข้อสอบใช้ตาราง 27 เปอร์เซนต์ และตารางสำเร็จของ จุง เกห์ ฟาน (Fan. 1952 : 1 - 32) เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก

2. หาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-21 ของ Kuder-Richardson (ล่วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 168 - 170)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ยของคะแนน (Mean) (Guilford. 1956 : 54)
2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าการกระจายของข้อมูล (Ferguson. 1966 : 67)
3. หาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (Standard Error of Measurement (Gullikson. 1967 : 63)
4. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ไวส์สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีองค์ประกอบเดียว (One Way Analysis of Variance) (อนันต์ ศรีโสภา 2521 : 237)
5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทีละคู่ โดยใช้วิธีของ Newman Keuls Test (ชูศรี วงศ์รัชนี 2527 : 267)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนี้

- N แทน จำนวนนักเรียน
- \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย
- S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- S^2 แทน ความแปรปรวน
- df แทน Degree of Freedom
- SS แทน Sum of Squares
- MS แทน Mean Squares
- F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
- q แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน Distribution of the Studentized Range Statistic

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S^2	S
กลุ่มทดลอง ก.	20	52.05	51.40	7.17
กลุ่มทดลอง ข.	20	52.10	65.93	8.12
กลุ่มทดลอง ค.	20	58.75	19.44	4.41

จากตาราง 3 แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง ค. ที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิงสลับชายมีค่าสูงสุด ส่วนกลุ่มทดลอง ข. ที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศชายมีค่าปานกลาง และกลุ่มทดลอง ก. ที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิงมีค่าต่ำสุด

เพื่อให้ทราบว่า การเรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายแตกต่างกันทั้งสามรูปแบบนั้น จะให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันหรือไม่ จึงเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหนึ่งองค์ประกอบ (One Way Analysis of Variance) ได้ผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	594.1	292.05	5.74 **
ภายในกลุ่ม	57	2902.5	50.92	
รวม	59	3496.6		

** หมายความว่าสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายแตกต่างกันทั้ง

3 รูปแบบนั้น มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบว่าคะแนนเฉลี่ยของคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน จึงทำการวิเคราะห์
คะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Newman Keuls Method ได้ผลการวิเคราะห์
ดังแสดงไว้ในตาราง 5

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่

กลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มทดลอง ก.	กลุ่มทดลอง ข.	กลุ่มทดลอง ค.
	\bar{X}	52.05	52.10	58.75
กลุ่มทดลอง ก.	52.05	—	0.05	6.70*
กลุ่มทดลอง ข.	52.10	—	—	6.65*
กลุ่มทดลอง ค.	58.75	—	—	—

r	2	3
q.95(r, 57)	2.83	3.40
$q \cdot \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$	4.52	5.42
q.99 (r, 57)	3.76	4.28
$q \cdot \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$	5.99	6.83

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่า กลุ่มทดลอง ค. ที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มทดลอง ข. และกลุ่มทดลอง ก. ที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศชายและที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิงตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มทดลอง ข. ที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศชาย กับกลุ่มทดลอง ก. ที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิงนั้น มีผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ศึกษาจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง รายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชาย และรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ศึกษาจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายแตกต่างกันนั้น ต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนวัดรวง อำเภोजักราช จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 60 คน

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ชีวิตในบ้าน โดยแบ่งเป็นสามตอนคือ หน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัว ลักษณะของครอบครัวที่อยู่ดีมีสุข และการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ใช้เวลาทดลองกลุ่มละสามครั้ง ครั้งละ 45 นาที เมื่อนักเรียนฟังรายการวิทยุการสอนจบแล้วแต่ละครั้งทำการทดสอบทันที

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. รายการวิทยุที่บันทึกไว้ด้วยเทป 3 รูปแบบรายการคือ รายการที่ใช้เสียงเพศหญิง รายการที่ใช้เสียงเพศชาย และรายการที่ใช้เสียงเพศหญิงสลับชาย มีความยาวประมาณ 15 นาที แต่ละรูปแบบรายการมีจำนวน 3 ตอนคือ หน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกภายในครอบครัว ลักษณะของครอบครัวที่อยู่ดีมีสุข และการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 3 ฉบับคือ

2.1 แบบทดสอบเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกภายในครอบครัวเป็นข้อสอบชนิดสี่ตัวเลือก ได้รับการตรวจสอบคุณภาพแล้ว โดยมีค่าความเชื่อมั่น .62 ค่าความยากง่ายตั้งแต่ .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .24 - .87 คังแสดงไว้ในภาคผนวก

2.2 แบบทดสอบเรื่อง ลักษณะครอบครัวที่อยู่ดีมีสุข เป็นแบบทดสอบชนิดสี่ตัวเลือก ได้รับการตรวจสอบคุณภาพแล้ว โดยมีค่าความเชื่อมั่น .64 ค่าความยากง่ายตั้งแต่ .34 - .75 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .26 - .81 คังแสดงไว้ในภาคผนวก

2.3 แบบทดสอบเรื่อง การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นข้อสอบชนิดสี่ตัวเลือก ได้รับการตรวจสอบคุณภาพแล้ว โดยมีค่าความเชื่อมั่น .64 ค่าความยากง่ายตั้งแต่ .33 - .68 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .29 - .80 คังแสดงไว้ในภาคผนวก

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตั้งขั้นตอนต่อไปนี้

1. นำนักเรียนจำนวน 60 คนที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย จากจำนวนนักเรียนทั้งหมดมาแบ่งเป็นสามกลุ่ม โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มละ 20 คน แล้วจึงสุ่มอย่างง่ายจากแต่ละกลุ่ม 20 คนนี้ ลงในกลุ่มทดลองสามกลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง ก. กลุ่มทดลอง ข. และกลุ่มทดลอง ค.
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทดลองฟังรายการวิทยุที่กำหนดไว้ ให้กลุ่มทดลอง ก. ฟังรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิง กลุ่มทดลอง ข. ฟังรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศชาย และกลุ่มทดลอง ค. ฟังรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย
3. ทำการทดสอบทันที หลังจากฟังรายการวิทยุจบทุกคน ด้วยข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการทดลองมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติวิเคราะห์แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีองค์ประกอบเดียว (One-Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างของทั้งสามรูปแบบด้วยวิธี Newman Keuls Method

สรุปผลการทดลอง

การทดลองสรุปผลได้ว่า นักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า

นักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยาย เพศชายและรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงและรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชายนั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายแตกต่างกันสามรูปแบบนั้น มีแตกต่างกันสองคู่คือ กลุ่มที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงกลุ่มที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชาย ทั้งนี้เพราะรูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย เป็นการเปลี่ยนสิ่งเร้าในการบรรยาย สิ่งเร้าที่เปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อย ๆ ย่อมดึงดูดความสนใจ และทำให้คนเราเกิดความสนใจต่อสิ่งเร้านั้นได้มาก ซึ่งจะทำให้เกิดภาวะการรับรู้ได้ดี (จำเนียร ช่วงโชติ 2525 : 158) เมื่อภาวะการรับรู้ดี การเรียนรู้ก็ติดตามไปด้วย ดังนั้น รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชายจึงส่งผลให้กลุ่มที่เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนจากรูปแบบของเสียงบรรยายเพศเดียว นอกจากนี้การใช้เสียงผู้บรรยายเสียงเดียว ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายได้ เมื่อนักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายก็จะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วย และผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของสุรพล เทียมเพชร ที่พบว่า ผลการเรียนรู้จากสื่อเทปที่ใช้รูปแบบของ

เสียงบรรยายเพศหญิงสลับชายสูงกว่ารูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง (สุรพล เตียมเพชร 2527 : 35)

ความสัมพันธ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง และกลุ่มที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชายนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะรายการวิทยุทั้งสองรายการต่างก็มีเสียงบรรยายจากเพศหญิงหรือเพศชาย เพียงเสียงเดียวเท่านั้น กลุ่มผู้เรียนก็มีความสามารถในการฟังเสียงไม่แตกต่างกัน (Hollow. 1953 : 21 - 22, Galway. 1963 : 23, ศศิธร ชันติวารกุล 2520 : 35) ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เคชอนันต์ มุญเณน ที่พบว่า ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ของนักเรียนที่ศึกษาจากเสียงบรรยายสไลด์แบบที่ใช้เสียงหญิงและแบบที่ใช้เสียงชาย ไม่แตกต่างกัน (เคชอนันต์ มุญเณน 2526 : 68)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชายสูงกว่ารายการวิทยุการสอนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง และรายการวิทยุการสอนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชาย ดังนั้นในการผลิตรายการวิทยุการสอนนั้น จึงควรใช้รูปแบบของเสียงบรรยาย แบบเพศหญิงสลับชาย

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง และรายการวิทยุการสอนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชายไม่แตกต่างกัน ดังนั้นในการผลิตรายการวิทยุ ถ้าใช้เสียงบรรยายเสียงเดียวจะใช้เสียงบรรยายเพศหญิงหรือชายก็ได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรจะศึกษาตัวแปรด้านอื่น ๆ เช่น วัยของเสียง กับเนื้อหาที่นำเสนอ สำหรับ
กลุ่มผู้เรียนในวัยต่าง ๆ ตัวแปรด้านลักษณะของเสียงที่เคັกคุ้นเคยและไม่คุ้นเคย

บรรณาธิการ

บรรณานุกรม

- เกษม ศิริสัมพันธ์ อิทธิพลและความรับผิดชอบของสื่อมวลชน กองเผยแพร่การศึกษา
2509, 220 หน้า
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5
(พ.ศ. 2525 - 2529) สำนักนายกรัฐมนตรี 2525, 369 หน้า
- จิระพันธ์ เตะมะ การศึกษาเปรียบเทียบการใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดชนิดโสตสัมผัส
ชนิดต่าง ๆ ก่อนการเสนอละครวิทยุทางการศึกษาที่มีผลต่อการเรียนรู้ด้านภาษา
ความรู้ ความเข้าใจ และความคงทนในการเรียนรู้ ปรินฤพานิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 133 หน้า อัดสำเนา
- จำเนียร ชวงโชติ และคนอื่น ๆ จิตวิทยาการเรียนรู้ ภาควิชาจิตวิทยา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2516, 243 หน้า
- ชม ภูมิภาค คู่มือการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2520, 327 หน้า
- วิทยุกระจายเสียงกับการศึกษานอกโรงเรียน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2521, 126 หน้า
- ชวาล แพร์ทกุล เทคนิคการวัดผล พิมพ์ครั้งที่ 4 วัฒนาพานิช 2509, 452 หน้า
- ชูศรี วงศ์รัตน์ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย โรงพิมพ์เจริญผล 2525, 252 หน้า
- เดชนันต์ บุญมัน การศึกษาเปรียบเทียบความชอบและผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของ
นักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนสหศึกษาระหว่างการศึกษาจากสไลด์เสียง
ที่ใช้เสียงบรรยายเพศชายกับสไลด์เสียงที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิง ปรินฤพานิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 77 หน้า อัดสำเนา

- ทวีศักดิ์ ทิพย์รอด การศึกษารเปรียบเทียบผลการเรียนรูกานพุทธพิสัยวิชาสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 จากการศึกษาวิจัยที่เป็นแต่ละ
 วิทยุ บทสนทนาและบทความตามด้วยการอภิปรายกลุ่ม ปริญญาโท กศ.ม.
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526, 178 หน้า
- นวลศิริ เป่าโรหิต และคนอื่น ๆ จิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 2515, 288 หน้า
- นิพนธ์ ศศิธร หลักการพูดต่อชุมชน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2515,
 414 หน้า
- นิสิตปริญญาโท โสภิตศึกษา พ.ศ. 2524 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความก้าวหน้าด้าน
เทคนิคของการกระจายเสียง 2524, 319 หน้า อัดสำเนา
- ประชาสัมพันธ์, กรม 50 กรมประชาสัมพันธ์ 2526, 198 หน้า
- สรุปการดำเนินงานด้านรายการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
เครือข่ายที่ 2 เพื่อการศึกษา 2525, 11 หน้า
- ประสงค์ ปิ่นจินดา และคนอื่น ๆ คู่มือการศึกษาพัฒนาการเด็ก โรงพิมพ์พิมพ์แฉศ
 2516, 220 หน้า
- ล้วน สายยศ และอังคณา ตันศิริตานนท์ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช
 2515, 276 หน้า
- วิเชียร โฉมภาค การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาหน้าที่พลเมือง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการใช้วิทยุเพื่อการสอนในรูปแบบรายการต่างกัน
 ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 132 หน้า
- ศรียา - ประภัสสร นิยมธรรม พัฒนาการทางภาษา โรงพิมพ์เฟื่องอักษร 2519,
 195 หน้า

ศศิธร ชันดีวารกุล พัฒนาการของความสามารถในการฟังและความสามารถในการอ่าน
ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2520, 71 หน้า

ศึกษาศึกษา, กระทรวง กรมการศึกษานอกโรงเรียน เอกสารเผยแพร่ศูนย์เทคโนโลยี
ทางการศึกษา 2526, ไม่มีเลขหน้า

_____ กองเผยแพร่การศึกษา วิทยุโรงเรียน : หลักการวิธีสอน 2501

_____ วิทยุโรงเรียน : หลักการวิธีสอน 2503, 138 หน้า

_____ ร่างโครงการวิทยุโรงเรียนตามโครงการพัฒนาการศึกษา ครั้งที่ 5 2524,
 ไม่มีเลขหน้า

สถาพร สาธุการ การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ความพหุพิสัย และความงอก
ในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อันเกิดจากการฟังรายการวิทยุการสอน
แบบสนทนาที่ใช้เสียงและส่วนของเด็กกับรายการวิทยุการสอนแบบสนทนาที่ใช้เสียง
และส่วนของผู้ใหญ่ ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2519, 225 หน้า

สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ วิทยุ : สื่อการสอน มงคลการพิมพ์ 2506, 422 หน้า

สุรพล เทียมเพชร การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความชอบของนักเรียน
ที่ศึกษาจากสไลด์เทปที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายที่ต่างกัน ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม.
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 65 หน้า

เสรี กริมหา "การเขียนบทภาพยนตร์และสไลด์" ส่งเสริมการเกษตร 11(5)

มิถุนายน - กรกฎาคม 2521

อนันต์ ศรีโสภณ หลักการวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 2 ไทยวัฒนาพานิช 2521,
 430 หน้า

อนันต์ชนา อังกินันท์ และเกื้อกุล คุปรัตน์ สื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์การศึกษา
 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2521, 176 หน้า

อุรุณีประภา ทอมเศรษฐี การสื่อสารมวลชนเบื้องต้น โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2520, 103 หน้า

อุฬาร เนื่องจำนงค์ สื่อมวลชนวิทยุกระจายเสียง อักษรสัมพันธ์ 2508, 278 หน้า

Brouwer, W.M. and others. The Loudspeaker in the Classroom.
Amsterdam, 1954. 130 p.

Calway, Marain F. "The Relative Effect of Instruction with Narrative
and Factual on Listening Skill, Dissertation Abstract. 23 : 2248
February, 1963

Fan, Chung Teh. Item Analysis Table. Princeton, New Jersey
Educational Testing Service. 1952, 32 p.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education.
New York, McGraw-Hill Book Company, 1966. 446 p.

Fischer, E.K., G.Hausmann and W. Schneider. Five Year of School
Broadcasting in Hessen. Frankfurt, Verlag Josef Knecht, 1957.
158 p.

Fleming, Malcolm and W. Howard Levie. Instructional Message Design.
Englewood Cliffs, New Jersey 07632, Educational Technology
Publications, Inc., 1979. 289 p.

Gagne', Robert M. The Condition of Learning. New York : Holt, Rinehart
and Winston, Inc., 1970.

Guilford, J.P. Fundamental Statistics in Psychology and Education.
New York, McGraw-Hill Book Company, 1956. 565 p.

Gullikson, Harold. Theory of Mental Test. New York, John Wiley
and Sons, Inc., 1967. 486 p.

Hollow, Mary Kevin. "Listening Comprehension of Intermediate Grade
Level," Elementary School Journal. 56:158-161, December, 1965.

Hampleman, Richard S. "Comparison of Listening and Reading Comprehension
Ability of Fourth and Sixth Grade Pupils," Dissertation Abstracts.
15:1757, 1955.

Heinrichs, H. School Broadcasting in Practice. Essen, Verlag Neue
Deutsche Schule, 1958. 165 p.

Isra, Charanyananade. A Study of Children's Ability to Hear the Tones of the Thai Language. Master's Thesis College of Education, 1962. 90 p. mimeographed

Winan, R.V. and W.C. Meierhenry. Educational Media: Theory into Practice. Charles E. Merrill publishing, Co., 1969. 283 p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
คำสั่งการวิเคราะห์แบบทดสอบ

ค่า P_H , P_L , p , r ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อสอบเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบ
ของสมาชิกภายในครอบครัว

ข้อที่	P_H	P_L	p	r
1	.99	.35	.75	.78
2	.99	.47	.80	.74
3	.70	.47	.59	.24
4	.52	.29	.40	.24
5	.99	.35	.75	.78
6	.94	.41	.71	.61
7	.99	.47	.80	.74
8	.99	.41	.77	.76
9	.70	.47	.61	.19
10	.88	.29	.60	.24
11	.45	.05	.20	.52
12	.70	.47	.76	.54
13	.82	.35	.59	.48
14	.94	.52	.76	.54
15	.94	.52	.76	.54
16	.94	.47	.74	.58
17	.94	.41	.71	.61
18	.94	.52	.76	.54
19	.88	.70	.80	.26

ν 2000	P_H	P_L	p	r
20	.82	.01	.34	.85
21	.52	.23	.37	.31
22	.86	.01	.37	.87
23	.64	.23	.43	.47
24	.88	.58	.74	.38
25	.94	.41	.71	.61

ค่า P_H, P_L, p, r ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อสอบเรื่องลักษณะของครอบครัว
 ทอยคุมสุข

ข้อที่	P_H	P_L	p	r
1	.99	.35	.75	.78
2	.64	.35	.49	.39
3	.47	.23	.35	.26
4	.76	.05	.40	.70
5	.82	.05	.40	.77
6	.94	.29	.65	.69
7	.70	.17	.43	.54
8	.70	.29	.49	.41
9	.99	.29	.72	.81
10	.88	.17	.53	.69
11	.88	.35	.63	.56
12	.94	.29	.65	.69
13	.68	.41	.66	.51
14	.88	.41	.66	.51
15	.94	.29	.65	.69
16	.82	.39	.61	.45
17	.94	.35	.68	.65
18	.94	.35	.43	.54
19	.70	.17	.43	.54

ปี 10ก	P_H	P_L	p	r
20	.94	.29	.65	.69
21	.94	.29	.65	.69
22	.76	.41	.59	.36
23	.82	.41	.62	.43
24	.94	.39	.70	.63
25	.52	.17	.34	.39

ค่า P_H , P_L , p , r ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อสอบเรื่อง การรู้จักใช้เวลาว่าง
ให้เป็นประโยชน์

ข้อที่	P_H	P_L	p	r
1	.64	.29	.46	.35
2	.70	.05	.33	.70
3	.94	.35	.68	.65
4	.88	.17	.53	.67
5	.64	.35	.49	.29
6	.64	.17	.39	.49
7	.58	.17	.36	.44
8	.88	.35	.63	.56
9	.64	.35	.49	.29
10	.76	.23	.49	.53
11	.94	.11	.54	.80
12	.82	.23	.53	.58
13	.82	.29	.56	.53
14	.76	.17	.46	.58
15	.76	.47	.62	.31
16	.82	.52	.68	.32
17	.88	.23	.57	.65
18	.94	.23	.62	.72
19	.64	.29	.46	.35

ردیف	P_H	P_L	p	r
20	.88	.41	.66	.51
21	.94	.17	.58	.76
22	.94	.35	.68	.65
23	.76	.17	.46	.58
24	.76	.29	.53	.47
25	.76	.29	.53	.47

ภาคผนวก ข.

- บทวิทยุเรื่องชีวิตในบ้าน ตอนหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัว
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทวิทยุ เรื่องชีวิตในบ้าน ตอน 1 หน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัว

ดนตรี Fade in 25 วินาที แล้วลดเสียงลง ผู้บรรยายเริ่มรายการ สวัสดีครับ นักเรียนที่รักทุกคน รายการต่อจากนี้ไปนักเรียนจะได้รับฟัง การบรรยายวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นหน่วยที่เกี่ยวกับชีวิตในบ้าน มีทั้งหมด 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 2 เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวที่อยู่ดีมีความสุข

ตอนที่ 3 เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
ต่อไปนี้ขอเชิญนักเรียนรับฟังตอนที่ 1 เรื่อง หน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งมีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. นักเรียนสามารถบอกคุณสมบัติที่ดีของสมาชิกในครอบครัวได้
2. นักเรียนสามารถบอกหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวได้
3. นักเรียนสามารถบอกผลกระทบกระเทือน ที่เกิดจากการประพฤติไม่ดีของสมาชิกคนหนึ่งคนใดภายในบ้านที่มีต่อบุคคลอื่นได้
4. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของผู้นำครอบครัว และสมาชิกอื่น ๆ ภายในบ้านที่มีต่อกันได้

ขอเชิญนักเรียนรับฟังได้แล้วครับ

เพิ่มเสียงดนตรีให้ดังขึ้น 15 วินาที แล้วลดเสียงดนตรีลง เปลี่ยนผู้บรรยาย เป็นเสียงเพศหญิง แล้ว Fade out

นักเรียนคะ เรามาฟังเรื่องราวสนุก ๆ กันดีกว่า เป็นเรื่องราวของชีวิตในครอบครัวหนึ่งซึ่งมีพ่อ แม่ และลูกสองคน ครอบครัวนี้มีอาชีพทำสวนผลไม้ ปัจจุบันแต่งงานกันได้ 14 ปีแล้ว แต่เดิมนั้นเป็นครอบครัวที่ยากจนมาก ยังไม่พร้อมที่จะมีบุตร เมื่อทำงานเก็บเงินสะสมได้จำนวนหนึ่ง จึงมีลูก ปัจจุบันคนโตอายุ 11 ปี เป็นผู้หญิง กำลังเรียนอยู่ชั้น ป.5 คนเล็กเป็นชายอายุ 9 ปี กำลังเรียนอยู่ชั้น ป.3 ทุกวันเมื่อกลับจากทำงานในสวน พ่อและแม่จะช่วยกันอบรมสั่งสอน ลูกทั้งสองให้เป็นเด็กดีอยู่เสมอ แต่ผู้เป็นพี่ค่อนข้างจะเชื่อฟังและนำไปปฏิบัติตามกวดานอง ซึ่งพ่อและแม่ก็ไม่ว่าอะไรน้อง เพราะเห็นว่าน้องยังเป็นเด็กอยู่จึงความใจตลอดมา

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเขาลง เปลี่ยนเสียงผู้บรรยายเป็นเสียงเพศชาย ดนตรี Fade out

ลูกสาวที่อยู่ชั้น ป.5 นั้นชื่อตุ๊กตัก ซึ่งเรียนหนังสือเก่งมากแถมยังเป็นคนน่ารัก นาคบหาสมาคมด้วย ชยันขันแข็งในการทำงาน ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว ทำงานร่วมกับคนอื่นได้และเพื่อผู้อื่นได้ จึงเป็นที่รักของเพื่อนนักเรียนด้วยกันทุกคน เมื่ออยู่บ้านก็ทำงานบ้านทุกอย่าง ตั้งแต่หุงข้าว กวาดบ้านเรือนให้สะอาดอยู่เสมอ รักเสื่อมาของพ่อแม่และของน้องด้วย นอกจากนี้ ตุ๊กตักยังชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความเมตตากรุณา พูจจาสุภาพอ่อนโยน เชื่อฟังและกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำสั่งสอนจากผู้ใหญ่ ใครได้เห็นจะต้องเอ่ยปากชมว่าเป็นเด็กดี

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเขาลง เปลี่ยนเสียงผู้บรรยายเป็นเสียงเพศหญิง ดนตรี Fade out

ส่วนลูกชายที่กำลังเรียนอยู่ชั้น ป.3 นั้นชื่อน้อย น้อยเป็นลูกชายคนเดียวของพ่อแม่ จึงถูกความใจมาตั้งแต่เล็ก ๆ ทำให้น้อยเป็นเด็กที่เอาแต่ใจตัวเอง เมื่อเวลาใดที่ตนเองมอบหมายสั่งสอน ก็ไม่ฟังแต่ไม่ปฏิบัติตาม งานบ้านที่พ่อจะช่วยทำได้บ้างก็ไม่ช่วย ไม่รู้จักความลำบาก ไม่รู้จักความอดทน และเมื่อไปโรงเรียนก็ไม่คอยตั้งใจเรียน ชอบแกล้งเพื่อน และมักจะถูกตอว่าเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติอยู่เสมอว่า น้อยประพฤติตัว

ในดี ไม่เหมาะสมซึ่งผิดกับทุกสิ่งทุกอย่าง ที่ทุกคนต่างก็ชมว่าเป็นเด็กดี ด้วยเหตุนี้ผู้น้อยจึงชอบแกล้งพี่สาวเสมอ ๆ เพราะความอิจฉาพี่สาวที่มีแต่คนไปคุยคุย มีแต่คนชมว่าเป็นเด็กดี

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเปลี่ยนเสียงผู้บรรยายเป็นเพศชาย

ดนตรี Fade out

วันหนึ่งผู้น้อยเห็นทุกสิ่งทุกอย่างที่รถจักรยานบาแคไกล จึงอยากจะแกล้งพี่สาวให้ตกใจเล่น เมื่อคิดได้ดังนั้นแล้ว ผู้น้อยจึงไปแอบอยู่ข้างถนน เมื่อรถจักรยานมาไกล จึงโผล่เข้าไปขวางหน้ารถจักรยานตกใจจึงเสียหวลบ พอดีกับรถยนต์ผ่านมา จึงเฉี่ยวเอาทุกสิ่งล้มลง คนขับรถยนต์รีบจอดและลงมาดูทุกสิ่ง เห็นรถจักรยานอนึ่งอยู่ก็ตกใจนำขึ้นรถไปส่งโรงพยาบาล

ส่วนผู้น้อยนั้นก็ทำอะไรไม่ถูกเพราะความตกใจ ผู้น้อยนึกตามประสาเด็กว่า คนที่ถูกรถชนแล้วคงตาย ซึ่งเขาเคยเห็นข่าวคนถูกรถชนตายในหน้าหนังสือพิมพ์อยู่บ่อย ๆ ไม่นึกว่าเหตุการณ์จะรุนแรงถึงเพียงนี้ ทำให้รู้สึกร้อนรนวูบวาบไปทั้งตัว เพราะความเสียใจคิดว่าตนเองเป็นคนเหตุที่ทำให้พี่สาวต้องตาย

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนเสียงผู้บรรยายเป็นเพศหญิง

ดนตรี Fade out

ขณะที่ผู้น้อยกำลังคิดว่าถึงเวลากลับบ้านแล้วผู้น้อยก็พอสามีเพื่อนบ้านเข้ามาบอกว่าให้รีบไปบอกพ่อ เรื่องรถจักรยานถูกรถชน แต่ไม่เป็นไรมาก ตอนนั้นนำส่งโรงพยาบาลแล้ว ด้วยความสงสัยผู้น้อยจึงถามว่า รถจักรยานไม่ตายหรือเพื่อนบ้านก็บอกว่า ยังไม่ถึงตายหรอก บาดเจ็บเล็กน้อยเท่านั้น ทำให้ผู้น้อยโล่งใจขึ้นอีกเยอะ แล้วรีบวิ่งไปบอกพ่อและแม่ที่บ้าน ยังไม่ทันที่ผู้น้อยจะสารภาพผิดว่า เรื่องที่เกิดขึ้นเพราะตนเองเป็นคนเหตุ พ่อและแม่ก็รีบไปโรงพยาบาลทันที โดยสั่งให้ผู้น้อยอยู่ในบ้านอย่าออกไปไหน เคียวจะเป็นอะไรไปอีกคน แล้วก็ไปบอกเพื่อนบ้านว่า ผูกดูแลผู้น้อยให้ด้วย เมื่อทำธุระเสร็จก็จะรีบกลับ ซึ่งเพื่อนบ้านก็ยินดีช่วยเหลือ

เพื่อนบ้านได้นำรถจักรยานและตุ๊กกระดากของตุ๊กตักินาเก็บไว้ที่บ้าน น้อยไม่รู้จะทำอะไรจึงไปหยิบตุ๊กกระดากมาเป็คตุ มีกับข้าวที่จะนำมาทำเป็นอาหารเย็น ขนมที่น้อยชอบและตุ๊กตักินก็จะซื้อมาฝากเสมอ เมื่อน้อยเห็นของเหล่านี้แล้วทำให้คิดถึงพี่มากและคิดว่าพี่ข้างก็กับเราจริง ๆ น้อยเริ่มมีความเข้าใจในความรักของพี่หมั่นตนเองแล้วคิดว่าถ้าเราเองทำอะไรให้พี่บ้าง ไม่มีเลย ไม่มีเลยจริง ๆ คิดไปในนอยคิดว่าทำอะไรให้พี่สาวบ้างแล้วละ แล้วก็ช่วยพี่สาวทำงานบ้านด้วย

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยายเป็นเพศชาย

ดนตรี Fade out

น้อยนั่งรอพ่อแม่และพี่สาว อยู่จนถึง 2 ทุ่ม ก็ยังไม่มีใครกลับมา รู้สึกหิวจึงเข้าไปในครัว เพื่อรับประทานอาหารเช้า แต่ไม่มีอาหารรับประทาน น้อยนึกถึงขนมในตุ๊กกระดากจึงนำมารับประทานแก้หิวไปได้และใจก็คิดว่าบ้านที่ซาคี ซาคพอและแม่นั้นช่างเงียบเหงาและไม่มีความสุขเลย เพราะทุกคนคอยช่วยเหลือทำทุกสิ่งทุกอย่างให้คนตั้งแต่เล็ก ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่คน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งนี้ทำให้น้อยได้รู้ถึงผลกระทบกระเทือนที่เกิดจากการประพฤติไม่ดีของคนว่า ทำให้สมาชิกภายในครอบครัวเดือดร้อน ไม่มีความสุขซึ่งตัวน้อยเองก็ไม่มีความสุข คิดไปในนอยจะไม่ให้เกิดขึ้นอีกแล้ว น้อยจะเชื่อฟังคำอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ และนำไปปฏิบัติให้ได้ น้อยรู้แล้วว่า บ้านที่มีความสุขของเป็นบ้านที่มีความสัมพันธ์ ความผูกพันรักใคร่กัน ช่วยเหลือกันทั้งพ่อแม่พี่น้อง พ่อแม่ช่วยกันทำมาหาเลี้ยงครอบครัว คุณเลอบรมสั่งสอนลูกด้วยความรักเพื่อให้ลูกเป็นคนดี ลูก ๆ ก็ต้องรักใคร่กลมเกลียวไม่ทะเลาะกัน ไม่แก่งกันเหมือนที่ตนประพฤติอยู่ แต่ขณะนั้นนอยก็ถึงคราวเวลาที่พ่อแม่และพี่จะกลับมา ถ้าพี่กลับมา น้อยจะเข้าไปไหวขอโทษพี่สาวแล้วให้พี่สาวพักผ่อนให้หายดี โดยนอยจะอาสาทำงานแทนพี่ ให้พี่ดีใจและเป็นสุข ครอบครัวของน้อยก็จะเป็นสุขเสียที

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยายเป็นเพศหญิง

ดนตรี Fade out

นักเรียนครับ ใครมีครอบครัวที่สมบูรณ์และมีความสุขบ้างครับ ครอบครัวที่สมบูรณ์จะต้องประกอบด้วยสมาชิกภายในบ้าน มี พ่อ แม่ และลูก ครอบครัวที่มีความสุขจะต้องมีความสัมพันธ์ ผู้ที่รักใคร่ สามัคคีช่วยเหลือกันทั้งพ่อ แม่ และลูก พ่อและแม่ช่วยกันทำงานหาเลี้ยงครอบครัว ดูแลอบรมสั่งสอนผู้ช่วยด้วยความรัก เพื่อให้ลูกเป็นคนดี มีความขยันหมั่นเพียร ส่วนลูก ๆ ก็ต้องรักใคร่กลมเกลียวกัน ไม่ทะเลาะกัน ประพฤติตัวในทางที่ดี เชื่อฟังคำสั่งสอนตักเตือนของพ่อแม่ และช่วยเหลืองานในบ้าน ให้สมกับความรักและความหวังดีของพ่อแม่ ลูกที่ดีจะต้องรู้จักหน้าที่ของตนเอง ช่วยทำงานบ้านทุกอย่างเท่าที่จะทำได้ เช่น ล้างจาน รดน้ำต้นไม้ ดูแลสัตว์เลี้ยง ทำความสะอาดบ้านเรือน นอกจากจะช่วยเหลืองานบ้านแล้ว จะต้องเป็นคนกตัญญูกตเวที และลูก ๆ ทุกคนยังจะต้องตั้งใจเรียน ขยันเรียน หมั่นไปโรงเรียน หมั่นเขียน หมั่นอ่าน ประพฤติตนเป็นคนดี เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู และจงจำคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ไว้ปฏิบัติได้ เพื่อจะได้เป็นประโยชน์เมื่อเติบโตขึ้น

ถ้าทุกคนในครอบครัวนักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรักความหวังดีต่อกัน ทุกคนในบ้านก็จะมีความสุข ในชุมชนถ้าทุกคนมีความสุข ชุมชนก็จะมีความสุข มีความเจริญก้าวหน้าและมีส่วนช่วยให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าและมั่นคงอีกด้วย สมาชิกภายในครอบครัวจะต้องรู้จักใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด เลือกซื้อเฉพาะสิ่งของที่จำเป็น ไม่ใช่จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย และจะต้องเป็นคนมีน้ำใจ รู้จักเสียสละเพื่อคนอื่น รู้จักแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นเป็นคุณธรรมที่จำเป็นที่ทุกคนควรจะมี

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยายเป็นเพศชาย
ดนตรี Fade out

นักเรียนที่รักทุกคน นักเรียนลองนึกย้อนกลับมาดูครอบครัวของนักเรียนที่ว่าสมาชิกแต่ละคนรู้จักหน้าที่ของตนเองหรือไม่ ครอบครัวนี้มีความสุขมากน้อยเพียงใด ถ้าครอบครัวนักเรียนยังไม่มีความสุข ก็หวังว่าหลังจากนักเรียนได้รับฟังรายการนี้แล้ว คงนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา เพื่อให้ครอบครัวนักเรียนมีความสุขได้

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยายเป็นเพชรชาย
รายการนี้ตองจากนักเรียนไปก่อน พบกันใหม่โอกาสหน้า สวัสดี
ดนตรีดังขึ้น 25 วินาที แล้ว Fade out

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง หน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกภายในครอบครัว

คำอธิบายวิธีทำ

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทั้งหมด 25 ข้อ ใต้เวลา 20 นาที
2. คำถามแต่ละข้อเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบทั้งสิ้น คำถามแต่ละข้อมีคำตอบ
ให้เลือก 4 คำตอบ ให้นักเรียนเลือกตอบคำถามที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จากข้อ ก.
ข. ค. และ ง. เมื่อเลือกได้คำตอบ ให้นักเรียนกากบาทเครื่องหมายกากบาท (X)
ลงในช่อง ก. ข. ค. หรือ ง. ในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

(0) เมื่อเจริญงอกงามขึ้นสู่ยอดเสาวราวจึงเพลงอะไร

- ก. เพลงชาติ
- ข. เพลงสรรเสริญพระบารมี
- ค. เพลงสรรเสริญพระบารมี
- ง. เพลงมหาฤกษ์มหาชัย

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก. นักเรียนก็ไปกากบาทในช่อง ก. ในกระดาษคำตอบ

ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
(0)	X			

3. นักเรียนพึงจำให้ได้ว่า ใ้ทำเครื่องหมายกากบาทเพียงคำตอบเดียว
ถ้าข้อใดมีเกิน 1 คำตอบจะถือว่าข้อนั้นผิด ถ้านักเรียนได้ทำเครื่องหมายไปข้างใดให้ว่า

วงกลมทับเครื่องหมายกากบาทนั้นเสียก่อน แล้วจึงไปกาคำตอบใหม่ ดังตัวอย่างการเปลี่ยนจากข้อ ก. เป็นข้อ ง. ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
(0)	⊗			X

4. ถ้าพบข้อยากนักเรียนจงเว้นไปทำข้ออื่นก่อน เมื่อมีเวลาเหลือจึงกลับมาทำใหม่ จงทำทุกข้อจึงจะได้คะแนนดี
5. นักเรียนอย่าทำเครื่องหมายใด ๆ ในแบบทดสอบนี้เป็นอันขาด เพราะจะต้องนำไปใช้กับนักเรียนอื่น ๆ ด้วย
6. ใครมีอะไรสงสัยให้ยกมือขึ้นถามครู
7. ท่อไปนี้เราจะได้ลงมือทำกันจริง ให้นักเรียนเขียนชื่อนามสกุล แบบทดสอบเรื่อง และโรงเรียนให้ถูกต้อง

"จงพยายามทำให้ดีที่สุด ขอให้ทุกคนจงโชคดี"

เรื่อง หน้าทีและความรับผิดชอบของสมาชิกภายในครอบครัว

ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการฟังเรื่องตัวอย่างจากรายการวิทยุ ตอบคำถาม

ข้อ 1 ถึงข้อ 4

1. ใครขาดคุณสมบัติที่ดีของครอบครัว
 - ก. ตุกตัก
 - ข. พอ
 - ค. นอย
 - ง. เพื่อนบ้าน
2. ผู้ที่ทำให้เกิดเหตุการณ์รถยนต์ชนในเรื่องนั้นมีความรู้สึกอย่างไร
 - ก. เป็นลมหมดสติ
 - ข. เสียใจ
 - ค. เฉย ๆ
 - ง. ดีใจ
3. หลังจากนักเรียนได้ฟังเรื่องแล้ว ได้ความรู้เรื่องอะไร
 - ก. น้องชอบแก๊งพี่เสมอ
 - ข. พี่ทุกคนรักน้องมาก
 - ค. พ่อแม่ทุกคนมีความลำบาก
 - ง. การประพฤตินี้ไม่มีผลต่อสมาชิกในบ้าน
4. หลังจากฟังเรื่องแล้ว นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
 - ก. ปฏิบัติตัวเหมือนน้อยในเรื่อง
 - ข. ปฏิบัติตัวตามหน้าที่ของตนเอง
 - ค. จะขยันทำงานบ้านทุก ๆ วัน
 - ง. ทุกข้อที่กล่าวมา

ภาคผนวก ค.

- บทวิทยุเรื่องชีวิตในบ้านตอนลักษณะของครอบครัวที่อยู่ค้ำชู
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทวิทยุเรื่องชีวิตในบ้านตอน 2 ลักษณะของครอบครัวที่อยู่ดีมีสุข
 คนตรี Fade in 25 วินาที แล้วเบาลง ผู้บรรยายเริ่มรายการ
 สวัสดิ์ศรีรับ นักเรียนที่รักทุกคน รายการต่อจากนี้ไปนักเรียนจะได้รับฟังรายการ
 วิทยุการสอนเกี่ยวกับชีวิตในบ้านตอนที่ 2 เรื่อง ลักษณะของครอบครัวที่อยู่ดีมีสุข โดยมี
 จุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. ต้องการให้นักเรียนนับจำนวนสมาชิกในครอบครัวได้
2. ต้องการให้นักเรียนบอกจำนวนสมาชิกที่สอดคล้องกับฐานะของครอบครัวได้
3. ต้องการให้นักเรียนเปรียบเทียบผลดีและผลเสียที่เกิดจากการเพิ่มจำนวน
 สมาชิกภายในครอบครัวได้

4. ต้องการให้นักเรียนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวได้
 ต่อไปนี้ขอเชิญนักเรียนรับฟังรายการนี้ได้แล้วครับ
 คนตรี ค้างขึ้น 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยายคนตรี Fade out
 นักเรียน (คะ) ก่อนอื่นเรามานับจำนวนสมาชิกภายในครอบครัวเราเอง
 เสียก่อนว่ามีจำนวนสมาชิกทั้งหมดกี่คน มีรายได้กี่คน

สมมุติว่ามีทั้งหมด 5 คน มีงานทำบ้าง ไม่มีบ้าง แต่ใช้จ่ายร่วมกันภายใน
 ครอบครัว

คนที่หนึ่ง คือ พ่อ มีงานทำและมีรายได้
 คนที่สอง คือ แม่ มีงานทำและมีรายได้
 คนที่สาม คือ พี่ของนักเรียน ยังไม่มีรายได้
 คนที่สี่ คือ ตัวนักเรียนเอง ยังไม่มีรายได้
 คนที่ห้า คือ น้องของนักเรียน ยังไม่มีรายได้

เพราะฉะนั้น ครอบครัวนี้ก็มีรายได้ 2 คน ยังไม่มีรายได้ 3 คน จากจำนวน
 สมาชิกทั้งหมด 5 คน นักเรียนคงจะนับจำนวนสมาชิกในครอบครัวนักเรียนถูกแล้วนะครับ
 นักเรียนลองมาดูลักษณะของครอบครัวตัวอย่างกันบ้างว่าเป็นอย่างไร

คนตรีทั้งขึ้น 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย

คนตรี Fade out

ครอบครัวตัวอย่างนี้มี วิชัยเป็นหัวหน้าครอบครัว และมีภรรยาชื่อ ปราณี วิชัยมีอาชีพรับจ้างในโรงงานแห่งหนึ่ง และทำสวนผลไม้ในที่กินเล็ก ๆ ด้วย เขาแต่งงานและใช้ชีวิตมาเป็นเวลา 15 ปีแล้ว วิชัยและปราณีเป็นคนชอบอ่านหนังสือ ฟังข่าวจากทางราชการ จึงมีความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ และยังทำให้เข้าใจในความเปลี่ยนแปลงของสังคม เขารู้จักวิธีวางแผนครอบครัว เพื่อให้เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน เขามีลูกเพียงสองคน คนโตเป็นชายชื่อ สมเกียรติ อายุ 13 ปี เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คนเล็กเป็นหญิงชื่อ สุนี อายุ 11 ขวบ เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกคนในครอบครัวนี้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะวิชัยซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นคนขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด เป็นคนสุภาพเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีน้ำใจ เขาทำงานอย่างมีระบบ เป็นระเบียบ ให้ความรักความเอาใจใส่ภรรยาชื่อ ปราณี ซึ่งทำหน้าที่แม่บ้าน อบรมสั่งสอนลูก งานบ้านทุกอย่าง ปราณีเป็นคนรับผิดชอบ ปราณีจัดบ้านเรือนอย่างสะอาดเป็นระเบียบ ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับไว้ริมรั้วหน้าอยู่ รายรับรายจ่ายของครอบครัวจัดไว้อย่างมีระบบ มีเงินฝากออมเอาไว้กับธนาคารสำหรับลูก ๆ และความจำเป็นอื่น ๆ ที่ต้องใช้ในอนาคต ปราณีมีคติว่า มีลูกแต่พอดี และใช้ชีวิตที่เป็นอยู่แต่พอดี การฟุ้งเฟ้อทำให้เกิดทุกข์ เขาจึงไม่มีปัญหาเรื่องการเงิน ครอบครัวก็อยู่ดีมีสุข

คนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย

คนตรี Fade out

ส่วนลูกทั้งสองคือ สมเกียรติ ผู้เป็นพี่ และสุนี ผู้เป็นน้องนั้น ก็เป็นเด็กน่ารัก ทั้งสองรู้สึกอบอุ่นมีความสุข เพราะทั้งคุณพ่อและคุณแม่รักและเอาใจใส่ ทั้งสมเกียรติและสุนีต่างก็พยายามปฏิบัติตนอยู่ในโอวาท ขยันศึกษาเล่าเรียน และชอบช่วยเหลืองานบ้าน วิชัยบอกลูก ๆ ว่า เรียนดี ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ เป็นคุณสมบัติที่ดีที่นักเรียนควรมี

ทุกคนในครอบครัวมีความสุขพอนามันที เพราะอยู่ในบ้านเรือนที่สะอาด ออกกำลังกาย เป็นประจำทุกวันในยามเช้า ทุกปีเขาจะไปตรวจร่างกายที่สถานอนามัยเพื่อทราบความเปลี่ยนแปลงของร่างกาย

เมื่อครอบครัวนี้มีจำนวนสมาชิกที่สมดุลกับฐานะของครอบครัว รู้จักใช้จ่ายให้เหมาะสมกับฐานะ และพ่อแม่มีความเอาใจใส่ดูแลลูก ๆ อยู่เสมอ ทำให้ทุกคนอยู่ในครอบครัวอย่างมีความสุข

ดนตรี Fade in 15 วินาทีแล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย ดนตรี

Fade out

นักเรียนก็ได้ฟังเรื่องราวของครอบครัวที่อยู่ดีมีความสุขไปแล้วนะครับ ถึงแม้ครอบครัวนี้จะมีรายได้มาจากพ่อเพียงคนเดียวก็ตาม แต่จำนวนสมาชิกภายในครอบครัวก็มีเพียง 4 คน คือ พ่อ แม่ และลูกอีกสองคนเท่านั้น คุณพ่อก็เป็นคนขยัน ซื่อสัตย์ เป็นคนสุภาพ มีน้ำใจ ให้ความรักความเอาใจใส่ภรรยา ซึ่งภรรยาก็เป็นแม่บ้านที่ดี จัดบ้านเรือนให้สะอาดน่าอยู่ จัดระบบรายรับรายจ่ายได้ดี รู้จักเก็บเงินไว้ใช้เมื่อคราวจำเป็น และทั้งพ่อและแม่ก็มีเวลาที่จะอบรมลูกทั้งสองให้เป็นเด็กดี ทุกคนก็อยู่ในบ้านกันอย่างมีความสุข

ดนตรี Fade in 15 วินาทีแล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย ดนตรี Fade out
นักเรียนครับ (คะ) ถ้าหากว่าครอบครัวนี้มีสมาชิกเพิ่มเป็น 7 คน คุณพ่อก็ต้องหารายได้ให้เพิ่มมากขึ้น คุณแม่ก็อาจจะต้องทำงานเพื่อหารายได้มาช่วยด้วย เพราะค่าใช้จ่ายคงเพิ่มมากขึ้น และการอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ ก็ทำได้ไม่ทั่วถึงเพราะมีหลายคนทำให้ลูก ๆ รู้สึกว่าตนเองขาดความรัก ความเอาใจใส่จากพ่อแม่ ครอบครัวก็อยู่กันอย่างไม่มีความสุข นักเรียนลองฟังตัวอย่างครอบครัวต่อไปนี้ครับ (คะ)

ครอบครัวนี้มีหัวหน้าครอบครัวชื่อ มานพ และมีภรรยา เป็นภรรยาที่ทุกซุกทุก ยากมานานแล้ว มีบุตรด้วยกัน 5 คน ภรรยาถึงจะให้กำเนิดบุตรคนที่ 6 เร็ว ๆ นี้ ทุกคนดำรงชีวิตอยู่ในภาวะขาดยากหนักแวง ของต่าง ๆ มีราคาสูงไปหมด รายรับของ

ครอบครัวไม่พอกับรายจ่าย ก็เลยต้องช่วยทำงานหาเงินมาจุนเจือครอบครัวด้วย เพราะ
 ลำพังรายได้ของมานพเพียงคนเดียววันนั้นไม่สามารถเลี้ยงดูครอบครัวและให้การศึกษาแก่
 ลูก ๆ ทั้ง 5 คนได้ สถาปนารเรือนสกปรก ชาวคนรับมีคชอบ พ่อและแม่ไม่มีเวลาสำหรับ
 ลูก ๆ เพราะต้องตื่นไปทำงานแต่เช้ามีค ตั้งแต่ลูก ๆ ยังไม่ตื่น การทำอาหารหุงข้าว
 หุงปลาที่มีบ้างอดบ้าง ตามมีตามเกิด เมื่อถึงเวลาอาหารเที่ยงบางทีลูก ๆ ก็อด ต้องรอ
 ทานอาหารในเวลาเย็น เมื่อพ่อและแม่กลับมาในตอนเย็นก็มีอาหารมาบ้าง ไม่มีบ้าง
 และทั้งพ่อและแม่ก็เหน็ดเหนื่อยจากการทำงานต้องการพักผ่อน แทนไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน
 ลูก ๆ และเมื่อสั่งสอนลูก ๆ ครั่งไค้ลูก ๆ ก็มักจะไม่ค่อยเชื่อฟัง เพราะเขาไม่รู้สึกว่
 พ่อแม่จะมีความสำคัญต่อชีวิตเขามากนัก และลูกจะมีความรู้สึกว่ ชาวความรักความอบอุ่น
 ชาวความเอาใจใส่จากพ่อแม่ ทำให้เขาคือมัน ชอบลักเล็กขโมยน้อย ชอบทะเลาะเบาะแว้ง
 ครอบครัวก็อยู่กันอย่างไม่มีความสุข

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย ดนตรี

Fade out

นักเรียนครับ (ตะ) ทั้งมานพและก้อยต่างก็มีความรักความห่วงใยลูกเหมือน
 พ่อแม่โดยทั่วไป แต่เขาชาวความรู้สึกว่ เรื่องการวางแผนครอบครัว เขามีลูกถึง 5 คน
 ซึ่งมีจำนวนมากเกินไป เมื่อครอบครัวนี้มีสมาชิกมาก พ่อก็ต้องทำงานหนักเพื่อหารายได้
 มาใช้จ่ายในครอบครัว แต่รายรับของครอบครัวก็ยังไม่พอกับรายจ่าย เพราะฉะนั้นแม่ก็
 ต้องทำงานเพื่อหารายได้มาช่วยเหลือจุนเจือครอบครัวด้วย เมื่อทั้งคุณพ่อและคุณแม่ต้อง
 ทำงานนอกบ้าน ต้องตื่นแต่เช้ามีคเพื่อไปทำงาน จะเกิดปัญหาคือ ทำให้พ่อแม่ไม่มีเวลา
 ที่จะเอาใจใส่ดูแลลูก ๆ ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูก ๆ ให้เป็นคนดี ไม่มีเวลาดูแลสุขภาพ
 ของลูก ๆ ลูกไม่ได้ศึกษาเล่าเรียน

ผลเสียที่ตามมาก็คือ ลูก ๆ จะรู้สึกว่ถูกทอดทิ้ง ชาวความรัก ความอบอุ่น
 ชาวความเอาใจใส่จากพ่อแม่ ลูก ๆ จะเป็นเด็กก็อด ชอบทะเลาะเบาะแว้ง อาจจะมี
 นิสัยลักเล็กขโมยน้อย เพราะเขารู้สึกว่ ชาวบางสิ่งบางอย่างไป

และขณะนี้แม่กำลังจะมีลูกเพิ่มอีก 1 คน การทำงานเพื่อหารายได้มาช่วยเหลือ
 จุนเจือครอบครัวก็ต้องหยุดทำ เพราะต้องเลี้ยงเด็กทารกที่เกิดมาใหม่ รายรับของ
 ครอบครัวที่ไม่พอกับรายจ่ายอยู่แล้ว ก็จะเพิ่มมากขึ้น เพราะจำนวนสมาชิกของครอบครัว
 ก็เพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้นเมื่อครอบครัวนี้มีจำนวนสมาชิกที่ไม่สมดุลกับฐานะของครอบครัว
 จึงทำให้ครอบครัวอยู่กันอย่างไม่มีความสุข

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย ดนตรี Fade out
 ถ้านักเรียนเป็นสมาชิกคนหนึ่งในครอบครัวนี้ จะแก้ปัญหาได้มั๊ยครับ นักเรียนต้อง
 แก้ไขมั๊ยครับ เช่น จะแก้ปัญหาเรื่องมีลูกมาก ก็ให้คุณพ่อคุณแม่ไปที่สถานีอนามัย หรือ
 โรงพยาบาล เพื่อปรึกษาการวางแผนครอบครัว ไม่ได้มีบุตรอีกต่อไป

ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในบ้าน นักเรียนอาจจะต้องเรียนด้วย เมื่อมีเวลาวาง
 ก็ทำงานหาเงิน เป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัว นอกจากนี้ยังต้องหมั่นอบรมสั่งสอน
 น้อง ๆ ให้เป็นคนอดทน ขยัน ประหยัด เพื่อที่จะช่วยลดรายจ่ายของครอบครัวให้มากที่สุด
 ไขมั๊ยครับ และหวังว่าเมื่อนักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่มีครอบครัวแล้ว นักเรียนคงมีลูกให้
 เหมาะสมกับฐานะของนักเรียนด้วย เพื่อครอบครัวจะได้อยู่กันอย่างมีความสุข

ดนตรี Fade in 25 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนเสียงผู้บรรยาย
 รายการนี้ตองจากนักเรียนไปในเวลาเท่านี้ พบกันใหม่โอกาสหน้า สวัสดี
 ดนตรีคังขึ้น 35 วินาที แล้ว Fade out

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ลักษณะของครอบครัวที่อยู่ดีมีความสุข

คำอธิบายวิธีทำ

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทั้งหมด 25 ข้อ ให้เวลา 20 นาที

2. คำถามแต่ละข้อเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบทั้งสิ้น คำถามแต่ละข้อมีคำตอบ
ให้เลือก 4 คำตอบให้นักเรียนเลือกตอบคำถามที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จากข้อ ก,
ข. ค. และ ง. เมื่อเลือกได้คำตอบให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงใน
ช่อง ก. ข. ค. หรือ ง. ในกระดาษคำตอบ ตัวอย่าง

(0) เมื่อเชิญงชาตึขึ้นสู่ออกเสาวรร้องเพลงอะไร

ก. เพลงชาติ

ข. เพลงสรรเสริญพระบารมี

ค. เพลงสรรเสริญพระบารมี

ง. เพลงมหาฤกษ์มหาชัย

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก. นักเรียนก็ไปกากบาทในช่อง ก. ในกระดาษคำตอบ

ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
(0)	X			

3. นักเรียนพึงจำให้ได้ว่า ให้ทำเครื่องหมายกากบาทเพียงข้อละคำตอบเดียว
ถ้าข้อใดมีเกิน 1 คำตอบจะถือว่าข้อนั้นผิด ถ้านักเรียนได้ทำเครื่องหมายไปแล้วก็ให้ทำ
วงกลมทับเครื่องหมายกากบาทนั้นเสียก่อน แล้วจึงไปกากคำตอบใหม่ ดังตัวอย่าง
การเปลี่ยนจากข้อ ก เป็นข้อ ง ดังนี้

ขอ	ก	ข	ค	ง
(0)	⊗			×

4. ถ้าพบชอยากนักเรียนจงเวทไปทำชออื่นก่อน เมื่อมีเวลาเหลือจึงกลับมาทำใหม่ จงทำทุกชอจึงจะได้คะแนนดี
5. นักเรียนอย่าทำเครื่องหมายใด ๆ ในแบบทดสอบนี้เป็นอันขาด เพราะจะตองนำไปใช้กับนักเรียนอื่น ๆ ค่าย
6. ใครมีอะไรสงสัยให้ยกมือขึ้นถามครู
7. ต่อไปนี้จะจะได้ลงมือทำกันจริง ให้นักเรียนเขียนชื่อ นามสกุล แบบทดสอบ เรื่อง และโรงเรียนให้ถูกต้อง

"จงพยายามทำให้ดีที่สุด ขอให้ทุกคนจงโชคดี"

เรื่อง ลักษณะของครอบครัวที่อยู่ค้ำชู

1. หัวหน้าครอบครัวมีหน้าที่จัดหาอะไร

ก. งาน	ข. เงิน
ค. อาหาร	ง. เครื่องนุ่งห่ม
2. ผู้ที่จัดระเบียบรายรับรายจ่ายของครอบครัวคือใคร

ก. พ่อ	ข. แม่
ค. ตัวนักเรียนเอง	ง. ทุกคนในครอบครัว
3. ผู้ที่ดูแลทรัพย์สินสิ่งของทุกอย่างภายในบ้าน คือใคร

ก. พ่อ	ข. แม่
ค. ตัวนักเรียนเอง	ง. ทุกคนในครอบครัว
4. ผู้ที่ใช้จ่ายเงินทองของครอบครัวคือใคร

ก. พ่อ	ข. แม่
ค. ตัวนักเรียนเอง	ง. ทุกคนในครอบครัว

อ่านข้อความข้างล่างแล้วตอบคำถามข้อ 5 - 9

เด็กชายแดงมีพี่ 6 คน กำลังเรียนหนังสือทุกคน พ่อมีรายได้เดือนละ 1,000 บาท แม่มีรายได้ 1,000 บาท และครอบครัวได้ขอพัฒนา ศูนย์ และโทรศัพท์ด้วย โดยมอบส่งเป็นรายเดือน

5. ครอบครัวนี้มีสมาชิกทั้งหมดกี่คน

ก. 6 คน	ข. 7 คน
ค. 8 คน	ง. 9 คน
6. จำนวนสมาชิกในครอบครัวสอดคล้องฐานะหรือไม่

ก. เหมาะสมกันแล้ว	ข. มีจำนวนสมาชิกมากเกินไป
ค. มีจำนวนสมาชิกน้อยเกินไป	ง. มีรายได้น้อยเกินไป

7. การใช้จ่ายของครอบครัวนั้นเป็นอย่างไร
- ก. ซื้อสิ่งของที่จำเป็นต้องใช้
- ข. ซื้อสิ่งของที่ไม่จำเป็น
- ค. ซื้อสิ่งของที่มีค่าเก็บไว้
- ง. ซื้อสิ่งของที่ต้องการมากที่สุด
8. นักเรียนคิดว่าครอบครัวนั้นอยู่กันอย่างไร
- ก. อยู่อย่างมีความสุข
- ข. อยู่อย่างสะดวกสบายทุกอย่าง
- ค. อยู่อย่างไม่มีความสุข
- ง. อยู่อย่างมีหน้ามีตา
9. การมีบุตร 7 คน พ่อและแม่ต้องทำงานด้วย ครอบครัวนี้ลูกจะมีลักษณะใดต่อไปนี้
- ก. การอบรมไม่ทั่วถึง
- ข. การศึกษาไม่ได้เต็มที่
- ค. ขาดความรัก ความอบอุ่น
- ง. ถูกทั้งข้อ ก. ข. ค.
10. ลูกที่ชอบทะเลาะเบาะแว้งกัน มักจะอยู่ในครอบครัวแบบใด
- ก. อยู่ดีมีสุข
- ข. อยู่ไม่มีความสุข
- ค. อยู่แต่พ่อแม่พอกัน
- ง. ถูกทุกข้อ
11. เด็กที่มีนิสัยขี้รำพัน มักจะมาจากสาเหตุข้อใด
- ก. ขาดความรัก ความอบอุ่น
- ข. มีความรักมากไป
- ค. มีเงินใช้มากไป
- ง. อยู่ในครอบครัวที่อยู่ดีมีสุข
12. ถ้าครอบครัวนักเรียนต้องการมีบุตรแต่พอที ควรปรึกษาใคร เพื่อวางแผนครอบครัว
- ก. หมอ
- ข. ครู
- ค. พระที่วัด
- ง. ผู้ใหญ่บ้าน
13. ครอบครัวในเมืองไทย ควรมีบุตรกี่คน
- ก. 2 คน
- ข. 4 คน
- ค. 5 คน
- ง. 6 คน
14. ครอบครัวที่มีสมาชิกในครอบครัวมาก จะทำให้เกิดผลเสียอย่างไร
- ก. สมาชิกในครอบครัวไม่รู้จักกัน
- ข. เกิดความอบอุ่นภายในครอบครัว
- ค. พ่อแม่แม่บ้านต้องทำงานหนัก
- ง. ถูกทุกข้อ

15. จะรู้ได้อย่างไรว่าครอบครัวอยู่ดีมีสุข
- จำนวนสมาชิกสมคลลกับฐานะของครอบครัว
 - ครอบครัวรู้จักใช้จ่ายให้เหมาะสมกับฐานะ
 - มีความรักที่มีเวลาอบรมเอาใจใส่ลูก ๆ ทุกคน
 - ถูกทุกข้อที่กล่าวมา
16. ปัญหาที่เกิดจากการเพิ่มจำนวนของสมาชิกในครอบครัวคือ
- รายจ่ายเพิ่มขึ้น
 - รายรับเพิ่มขึ้น
 - ความรักความอบอุ่นเพิ่มขึ้น
 - ถูกหมดทุกข้อที่กล่าวมา
17. ครอบครัวที่พ่อแม่ออกไปทำงานแต่เช้า กลับมาก็มีค่า ไม่มีเวลาให้ลูกเท่าที่ควร ลูกจะมีลักษณะอย่างไร
- รักใครกลมเกลียวกัน
 - เห็นอกเห็นใจกัน
 - เป็นคนขาดความรัก
 - ถูกทุกข้อที่กล่าวมา
18. ถ้านักเรียนเป็นหัวหน้าครอบครัว นักเรียนจะมีลูกกี่คน
- 2 คน
 - 4 คน
 - 5 คน
 - 6 คน
19. ถ้าทุกครอบครัวมีการวางแผนครอบครัวแล้ว ประชาชนจะเป็นอย่างไร
- เป็นคนมีคุณภาพมากขึ้น
 - เป็นคนที่พิการ
 - เป็นคนที่ต้องต่อสู้
 - ถูกหมดทุกข้อ
20. ครอบครัวที่หนึ่งมีลูก 5 คน ครอบครัวที่สองมีลูก 2 คน ครอบครัวไหนที่จะให้ลูก ได้มีโอกาสเรียนหนังสือได้เต็มที่
- ครอบครัวทั้งสองมีโอกาสเท่ากัน
 - ครอบครัวที่หนึ่งมีโอกาสมากกว่า
 - ครอบครัวที่สองมีโอกาสมากกว่า
 - ครอบครัวทั้งสองไม่มีโอกาสเรียนหนังสือ
-

ภาคผนวก ง.

- บทวิหุญเรื่องชีวิตในบ้านตอนการรู้จักใช้เวลาวางให้เกิดประโยชน์
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทวิทยุเรื่อง ชีวิตในบ้านตอน 3 การรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
 คนตรี Fade in 35 วินาที แล้วเบาลง ผู้บรรยายเริ่มรายการ
 สวัสดีครับนักเรียนที่รักทุกคน รายการต่อจากนี้ไปนักเรียนจะได้รับฟังการ
 บรรยายเรื่อง ชีวิตในบ้านตอนที่ 3 เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับการรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิด
 ประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว ซึ่งมีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. ต้องการให้นักเรียนบอกวิธีใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้
2. ต้องการให้นักเรียนบอกประโยชน์ของกิจกรรมที่นักเรียนทำว่าเกิด

ประโยชน์ทางคุณค่าได้

3. ต้องการให้นักเรียนสามารถเลือกกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและ
 ครอบครัวได้

4. บอกวิธีเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวในยามว่างได้

ต่อไปนี้ขอเชิญนักเรียนรับฟังได้แล้วครับ

คนตรี ค้างขึ้น 20 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย คนตรี Fade out

นักเรียนคงรู้จักและมีเวลาว่างกันทุกคนแล้ว ใช่มั้ยครับ (คะ) เรามาดูว่า
 นักเรียนจะมีเวลาว่างตอนไหนบ้าง นับตั้งแต่ตื่นขึ้นมาจนกว่าจะได้ไปโรงเรียน นักเรียน
 มีหน้าที่ต้องทำอะไรบ้าง ตื่นนอนมากก็ต้องล้างหน้าแปรงฟัน เข้าห้องน้ำ เสร็จแล้วมีหน้าที่
 อะไรอีก บางคนอาจจะว่าง บางคนอาจจะต้องหุงข้าว ต้องให้อาหารสัตว์เลี้ยง ซึ่งเป็น
 หน้าที่ที่ต้องทำอยู่แล้ว หรือบางคนอาจจะได้รับมอบหมายจากผู้ปกครองให้ทำโน่นทำนี่
 จนถึงเวลาอาหารเช้า แล้วจึงแต่งตัวมาเรียนหนังสือ นักเรียนที่บ้านอยู่ไกล ๆ โรงเรียน
 อาจจะมีเวลาว่างมาก เพราะเดิน 5 นาทีก็ถึงโรงเรียนแล้ว ส่วนนักเรียนที่บ้านอยู่ใกล้
 โรงเรียนต้องเดินนานหน่อย ไปถึงโรงเรียนก็มีเวลาว่างน้อย เพราะต้องเรียนหนังสือ
 เสียส่วนใหญ่

คนตรี Fade in 15 วินาทีแล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย คนตรี Fade out

ที่นี้นักเรียนมากกว่าตอนเย็นนักเรียนจะมีเวลาว่างมัย แล้วใครเอาเวลาว่างไปทำอะไรบ้าง สมมุติว่านักเรียนกลับถึงบ้าน อาจจะต้องทำงานบ้านซึ่งเป็นงานที่ได้รับมอบหมายจากพี่ หรือพอ — แม่ เมื่อเสร็จจากหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนก็อาจจะไปวิ่งเล่น เดินเล่น คุยกับเพื่อน แล้วก็กลับมากินข้าว กินข้าวเสร็จก็อาจจะมิงานต้องทำคือ ล้างจานล้างถ้วย ทำเสร็จก็อาบน้ำทำการบ้านและพักผ่อนหลับนอน เมื่อนักเรียนทำการบ้านเสร็จ อาจจะมีเวลาว่างเหลืออยู่ก่อนที่จะถึงเวลานอน ดังนั้นเวลาว่างก็คือเวลาที่เรากำลังทำอะไรที่ควรทำประจำเสร็จเรียบร้อยแล้วนั่นเอง

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเขาสง เปลี่ยนผู้บรรยาย ดนตรี Fade out จะเห็นว่านักเรียนจะมีเวลาว่างไม่มากนักในวันธรรมดา แต่เรามาดูวันหยุดกันบ้าง เช่น วันหยุดเสาร์ — อาทิตย์ หรือวันปิดภาคเรียน นักเรียนจะมีเวลาว่างเยอะมาก เพราะนักเรียนไม่ต้องไปเรียน ใครมีโครงการหรือคิดว่าจะทำอะไรในวันหยุดบ้างครับ (คะ)

เอาละครับ (คะ) ทุกคนอาจจะมีแผนอยู่ในใจว่าจะทำอะไร แล้วนักเรียนคิดว่าทำแล้วจะได้ประโยชน์มากน้อยแค่ไหนครับ (คะ) สมมุติว่ามีนักเรียนคนหนึ่งบอกว่าเสาร์ — อาทิตย์ เขาจะปลูกผักสวนครัว หรือปลูกต้นไม้ แต่อีกคนหนึ่งบอกว่าเขาจะดูโทรทัศน์ทั้งวันเลย เพราะมีแต่รายการสนุก ๆ ทั้งนี้ ใครอยากวางแผนใจนะ

นักเรียนคิดว่าใครได้ประโยชน์มากกว่ากันครับ ระหว่างคนที่ปลูกผักสวนครัวหรือปลูกต้นไม้ กับคนที่เอาแต่ดูโทรทัศน์ ฟังเพลงทั้งวัน ต้องคนที่ปลูกผักสวนครัวหรือปลูกต้นไม้ใช่ไหมครับ แต่การดูโทรทัศน์หรือการฟังเพลงเมื่อมีเวลาว่างก็มีประโยชน์เช่นเดียวกัน แต่ขอให้เลือกดูรายการที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนทั้งทางค่าน้ำใจความรู้ และทางค่าน้ำใจความเพลิดเพลิน แล้วแบ่งเวลาไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์บ้าง ซึ่งกิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่นักเรียนชอบ เต็มใจอยากจะทำด้วย ไม่ใช่เป็นงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้ปกครองหรือครู อาจารย์

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย ดนตรี Fade out
ต่อไปนี้เป็นประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับเมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมที่นักเรียนชอบ
เมื่อมีเวลาว่าง

ประโยชน์ด้านที่หนึ่ง คือ ประโยชน์ทางด้านจิตใจ เช่น การฟังเพลง การดู
การแสดงต่าง ๆ ที่ทำให้จิตใจนักเรียนสดชื่นแจ่มใส ได้พักผ่อนคลายความตึงเครียด
เพราะหลังจากที่เราได้ทำงานหรือเรียนหนังสือทั้งวันนั้น เมื่อมีเวลาว่างควรจะทำจิตใจ
ให้สบายเสียบ้าง ซึ่งก็มีหลายวิธี เช่น ถ้านักเรียนชอบฟังเพลง เมื่อนักเรียนได้ฟังเพลง
เพราะ ๆ หวาน ๆ หรือเพลงสนุก ๆ อารมณ์นักเรียนก็จะคล้อยตามเสียงเพลงไปด้วย
ถ้าชอบฟังเพลงหวาน ๆ พอได้ฟังแล้วมีความสุข ถ้าชอบฟังเพลงสนุก ๆ นักเรียนก็จะ
เพลิดเพลินไปกับเสียงเพลง และเราเรียงแจ่มใส หรือนักเรียนอาจจะดูการแสดงต่าง ๆ
นักเรียนได้หัวเราะ นักเรียนก็ได้ผ่อนคลายอารมณ์ และหายตึงเครียด บางคนอาจจะ
เล่นดนตรี ร้องเพลง เมื่อมีเวลาว่าง ซึ่งเป็นการผ่อนคลายอารมณ์ที่ตึงเครียดได้ดี
เช่นเดียวกัน

เมื่อจิตใจได้พักผ่อนจากการฟังเพลง เล่นดนตรี ดูการแสดงต่าง ๆ หรือเป็น
กิจกรรมที่ทำให้จิตใจได้พักผ่อน นักเรียนก็จะเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดี ผลที่ตามมาคือ สมอง
จะปลอดโปร่ง การทำงานการเรียนหนังสือก็ทำตามไปด้วย

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย ดนตรี Fade out
นักเรียนก็ได้รับฟังประโยชน์ของการทำกิจกรรมเมื่อมีเวลาว่างทางด้านที่หนึ่ง
คือด้านจิตใจไปแล้ว ต่อจากนี้ก็จะได้รับฟัง ประโยชน์ด้านที่สอง คือ ด้านร่างกาย
ประโยชน์ทางด้านร่างกายนั้นก็มากมาย ที่นักเรียนสมควรจะทำ เช่น การเล่นกีฬา
การเล่นเกมส์ต่าง ๆ การชู้ดคินปลุกคนไม้ก็ถือว่าได้ประโยชน์ทางด้านร่างกายเช่นเดียวกัน
เพราะเราได้ออกกำลังกาย ผู้ที่ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ จะเป็นผู้ที่มีอายุยืนด้วย
เพราะร่างกายจะแข็งแรง มีภูมิคุ้มกันโรค นักเรียนที่ออกกำลังกายอยู่เสมอจะเป็นผู้ที่
มีร่างกายแข็งแรง ปราศจากโรคภัย เมื่อนักเรียนมีเวลาว่างจึงควรออกกำลังกายบ้าง

เช่น อาจจะทำกายบริหารในตอนเช้า เมื่อมีเวลาว่างสัก 20 นาที ตอนเย็นถ้ามีเวลาว่างก็เล่นกีฬา หรือออกกำลังกาย เพราะนอกจากจะได้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้วยังเป็นผู้ที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬาและร่างกายแข็งแรงด้วย

บางคนอาจจะชอบปลูกต้นไม้ ซึ่งก็เป็นการออกกำลังกายได้เช่นเดียวกัน เพราะต้องใช้แรงขุดดิน หรือพรวนดิน หรือรดน้ำต้นไม้ เมื่อทำแล้วก็เกิดความเพลิดเพลินเพราะไม่มีใครมาบังคับให้ทำ บางครั้งต้นไม้ที่ให้ดอกออกผล นักเรียนก็อาจจะมีรายได้เพิ่ม หรืออาจจะไม่ต้องซื้อหามารับประทาน เช่น นักเรียนปลูกผักสวนครัว เช่น พริก หอม กระเทียม แดงกวา เมื่อผักเจริญเติบโตเต็มที่ให้ดอกออกผล นักเรียนก็นำมารับประทานเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของครอบครัวได้

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย ดนตรี

Fade out

นักเรียนก็ได้ทราบประโยชน์ทางด้านต่าง ๆ ของการทำกิจกรรมเมื่อมีเวลาว่างมาสองด้านแล้ว ด้านแรกคือ ด้านจิตใจ ด้านที่สองคือ ด้านร่างกาย ต่อไปเป็นประโยชน์ด้านที่สามคือ ด้านสติปัญญา เป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กับสมอง เป็นการฝึกสมองให้รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา เมื่อฝึกมาก ๆ เข้า นักเรียนก็จะเป็นคนที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความรู้ กิจกรรมที่ให้ประโยชน์ทางด้านสติปัญญา ก็เป็นต้นว่า การอ่านหนังสือทุกชนิด การดูโทรทัศน์ การฟังข่าว การฟังการบรรยาย การฟังเทศน์ฟังธรรม ซึ่งไม่ว่าจะเป็นฟังที่วัด ที่บ้าน หรือที่โรงเรียน ล้วนมีประโยชน์ต่อสมองต่อสติปัญญาทั้งสิ้น แต่การทำกิจกรรมใด ๆ ก็แล้วแต่ขอให้นักเรียนได้คิดพิจารณาไปเลยว่าข้อความที่เราได้อ่านหรือได้ฟังมานั้นจริงหรือไม่ เราสงสัยก็อาจจะค้นคว้าด้วยตัวเอง หรืออาจจะถามผู้ที่มีความรู้ เช่น ผู้ปกครอง ครู เป็นต้น ไม่ควรที่จะเชื่อตามที่ได้อ่านหรือได้ฟังมาทั้งหมด ต้องดูเหตุผลด้วยว่าเชื่อได้หรือไม่

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย ดนตรี Fade out

นักเรียนก็ได้รับฟังประโยชน์ของกิจกรรมเมื่อมีเวลาว่างกันมาแล้ว 3 คำคือ คำานจิตใจ คำานร่างกาย และคำานสติปัญญา ต่อไปเป็นกิจกรรมที่ให้ทั้งความเพลิดเพลิน และให้ทั้งประโยชน์ต่อครอบครัว นั่นก็คือ การทำกิจกรรมที่สามารถเพิ่มพูนรายได้ให้กับครอบครัว

กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่นักเรียนในวัยนี้สมควรที่จะทำอย่างยิ่ง เช่น การเลี้ยงไก่ การปลูกผักสวนครัว การประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุ เช่น การทำไม้กวาดจากทางมะพร้าว การทำที่เขี่ยบุหรี่จากไม้ไผ่ การทำกระดาษกล้วยไม้ เป็นต้น

กิจกรรมทางคำานที่เพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัวนี้ อาจจะเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายภายในบ้านก็ได้ เช่น นักเรียนไม่คงไปซื้อของเล่น แต่นักเรียนสามารถประดิษฐ์ของเล่นขึ้นมาใช้เอง อาจจะทำประติมากรรมของเล่นให้มองใช้ด้วยก็ได้ ซึ่งเป็นการประหยัดรายจ่ายของครอบครัวที่ใคร่สมควรถักนักเรียนในวัยนี้จะทำได้

นอกจากนี้ ถ้านักเรียนชอบอ่านหนังสือ จะมีหนังสือบางเล่มที่แนะนำการผลิตสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ นักเรียนก็นำมาสร้างเมื่อนักเรียนมีเวลาว่าง ถ้าทำไม่ได้อาจจะขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ด้วยก็ได้ เช่น นักเรียนหญิงก็อาจจะศึกษาวิธีการทำอาหารตอนแรก ๆ อาจจะเป็นผู้ช่วยคอยดูผู้ใหญ่เขาทำก่อน ต่อมานักเรียนก็สามารถลงมือทำได้เอง หรือนักเรียนอาจจะชอบเลี้ยงสัตว์ ก็ควรจะเลี้ยงสัตว์ที่ให้ประโยชน์ เช่น เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ เพื่อที่จะนำไปขาย หรือนำมาเป็นอาหารได้ด้วย แต่ไม่ใช่ชอบเลี้ยงสัตว์ แต่ไปเลี้ยงปลากัด เพื่อเอาไว้มาสู้กัน ซึ่งเป็นการเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ และยังเป็นการทรมาณสัตว์ด้วย

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย ดนตรี

Fade out

เพราะฉะนั้นนักเรียนที่อยู่ในวัยนี้สมควรที่จะเป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนรุ่นน้อง รวมทั้งบางคนที่มีน้องอยู่ที่บ้าน ก็ยิ่งต้องปฏิบัติตนเป็นคนที่ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

แถมตนเองและครอบครัวได้ก็ และสามารถบอกน้อง ๆ ได้ด้วยว่า วิธีไหนมีอะไรบ้าง แต่ละวิธีให้ประโยชน์ทางด้านจิตใจ ด้านร่างกาย หรือด้านสติปัญญา หรือว่าให้ประโยชน์ทางด้านเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัว ทุกคนในครอบครัวก็จะรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ทำให้ครอบครัวอยู่กันอย่างมีความสุข

แต่ครอบครัวนักเรียนจะอยู่ดีมีความสุข โดยที่นักเรียนเพียงแคร์ แต่ไม่ได้นำไปปฏิบัติ นั้น เห็นจะมีความสุขอยู่ไม่นาน สิ่งสำคัญคือ นักเรียนต้องนำไปปฏิบัติด้วย จึงจะมีความสุขอย่างแท้จริง

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย ดนตรี

Fade out

การปฏิบัตินั้นก่อนอื่นนักเรียนต้องวางแผนไว้ล่วงหน้าเสียก่อนว่า แต่ละวันเรามีหน้าที่อะไรบ้างแล้วมีเวลาว่างช่วงไหน โดยเขียนเป็นรายการกิจวัตรประจำวันของตนเองในวันธรรมดา และในวันหยุดว่า ตั้งแต่ตื่นนอนจนถึงเวลาเข้านอน นักเรียนต้องทำอะไรบ้าง ตั้งแต่เวลาใด ถึงเวลาใด นักเรียนจะมีเวลาว่าง แล้วจะกำหนดว่า เวลาว่างสมควรจะทำอะไร เช่น นักเรียนตื่นนอน 6 นาฬิกา ทำธุระส่วนตัว ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ทำอาหารจนถึงเวลารับประทานอาหารเช้า เวลา 7 นาฬิกา หลังจากรับประทานอาหารเช้าจนถึงเวลารับประทานอาหารเที่ยง นักเรียนมีหน้าที่อะไรบ้าง เช่น ซักผ้า นักเรียนก็แบ่งเวลาไปซักผ้า ถ้ามีเวลาเหลือก็เป็นเวลาว่างของนักเรียน นักเรียนจะทำอะไรที่จะเกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว บางคนอาจจะดูหนังสือ คุุโทรทัศน์ ฟังเพลง หรือขุดดินปลูกต้นไม้ เป็นการออกกำลังกายไปด้วย บางคนอาจจะทำแจกันจากไม้ไผ่ ทำกลองไล่ชยะ เป็นต้น สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ควรจะทำงานสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้เสร็จก่อนดีกว่าที่จะทำงานหลาย ๆ อย่างพร้อม ๆ กัน

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย ดนตรี Fade out

หลังจากนักเรียนฟังรายการนี้แล้วขอให้ทุกคนจงใช้เวลาว่างที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด และควรวางแผนว่าจะทำกิจกรรมอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง หรือให้ประโยชน์ต่อครอบครัว คือเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัว หรือให้ถึงความเพลิดเพลิน และเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัวด้วย เมื่อนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ครอบครัวนักเรียนก็จะอยู่กันอย่างมีความสุข

ดนตรี Fade in 25 วินาที แล้วเบาลง เปลี่ยนผู้บรรยาย
รายการนี้ตองจากนักเรียนไปก่อน พบกันใหม่ในโอกาสหน้า สวัสดี
ดนตรีคั้งขึ้น 35 วินาที แล้ว Fade out

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว
คำอธิบายวิธีทำ

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทั้งหมด 25 ข้อ ให้เวลา 20 นาที

2. คำถามแต่ละข้อเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบทั้งสิ้น คำถามแต่ละข้อมีคำตอบ
ให้เลือก 4 คำตอบ ให้นักเรียนเลือกตอบคำถามที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จากข้อ

ก. ข. ค. และ ง. เมื่อเลือกได้คำตอบ ให้นักเรียนกาเครื่องหมายกากบาท (X)

ลงในช่อง ก. ข. ค. หรือ ง. ในกระดาษคำตอบ ตัวอย่าง

(0) เมื่อเชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสาเราร้องเพลงอะไร

ก. เพลงชาติ

ข. เพลงสรรเสริญพระบารมี

ค. เพลงสรรเสริญพระบารมี

ง. เพลงมหาฤกษ์มหาชัย

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ ก. นักเรียนก็ไปกากบาทในช่อง ก. ในกระดาษคำตอบดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
(0)	X			

3. นักเรียนพึงจำให้ได้ว่า ให้ทำเครื่องหมายกากบาทเพียงข้อละคำตอบเดียว
ถ้าข้อใดมีเกิน 1 คำตอบ จะถือว่าข้อนั้นผิด ถ้านักเรียนได้ทำเครื่องหมายไปแล้วก็ให้ทำ
วงกลมทับเครื่องหมายกากบาทนั้นเสียก่อน แล้วจึงไปกากบาทใหม่ ดังตัวอย่าง

การเปลี่ยนจากข้อ ก เป็นข้อ ง ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
(๐)	ก			ง

4. ถ้าพบข้อยากนักเรียนจงเว้นไปทำข้ออื่นก่อน เมื่อมีเวลาเหลือจึงกลับมาทำใหม่
จงทำทุกข้อจึงจะได้คะแนนดี
5. นักเรียนอย่าทำเครื่องหมายใด ๆ ในแบบทดสอบนี้เป็นอันขาด เพราะจะต้อง
นำไปใช้กับนักเรียนอื่น ๆ ด้วย
6. ใครมีอะไรสงสัยให้ยกมือขึ้นถามครู
7. ต่อไปนี้เราจะได้ลงมือทำกันจริง ให้นักเรียนเขียนชื่อ นามสกุล แบบทดสอบ
เรื่อง และโรงเรียนให้ถูกต้อง

"จงพยายามทำให้ดีที่สุด ขอให้ทุกคนจงโชคดี"

เรื่อง การรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ตนเองและครอบครัว

1. คนที่มีเวลาว่าง คือใคร

ก. พ่อ	ข. แม่
ค. ตัวนักเรียนเอง	ง. ถูกหมดทุกข้อ
2. เวลาว่างหมายถึงเวลาอย่างไร

ก. เวลาที่เรานอนหลับพักผ่อน	ข. เวลาก่อนไปโรงเรียน
ค. เวลาที่เราเสร็จจากงานและหน้าที่ประจำ	ง. เวลาที่เราไม่ต้องไปโรงเรียน
3. การใช้เวลาว่าง นักเรียนต้องคิดไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไรหรือไม่

ก. คิดเมื่อไหร่ก็ได้	ข. คอยให้คนอื่นมาบอกแล้วค่อยทำ
ค. วางแผนไว้ล่วงหน้า	ง. ไม่เคยมีเวลาว่าง
4. การฟังเพลงและดนตรี มีจุดประสงค์ คือ

ก. ใช้เวลาว่าง	ข. ผ่อนคลายอารมณ์
ค. เพื่อความรักชาติ	ง. เพื่อให้ร่างกายแข็งแรง
5. การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้านจิตใจนั้น ทำได้โดย

ก. ฟังเพลงจากวิทยุ	ข. ร้องเองฟังเอง
ค. ฟังจากโทรทัศน์	ง. ฟังจากอะไรก็ได้ที่พอใจ
6. เราจะพักผ่อนจิตใจไปทำไม

ก. ไม่ต้องพักผ่อนก็ได้	ข. ทำให้อารมณ์แจ่มใส
ค. มีสุขภาพจิตดี	ง. ถูกทั้งข้อ ข. ค.

จงอ่านข้อความข้างล่างแล้วตอบคำถาม ข้อ 7 - 8

ในทุก ๆ วันหลังจากเลิกเรียนแล้ว คุณจะต้องขายหนังสือพิมพ์ ผิดกับคตอยมักจะไปขายน้ำที่สระบ้านจริง ส่วนสุนีต้องช่วยคุณแม่ล้างจาน ก่อนที่จะทำการบ้านและทบทวนวิชา
ก่อนนอน

7. การใช้เวลาว่างของผู้ใดเป็นการส่งเสริมสุขภาพทางกายของร่างกาย
 - ก. คุณ
 - ข. คตอย
 - ค. สุนี
 - ง. คุณแม่
8. คุณต้องขายหนังสือพิมพ์ทุกวัน หลังเลิกเรียนแสดงว่าเป็นคนเช่นไร
 - ก. ประหยัด
 - ข. รักการค้า
 - ค. ชอบทำงาน
 - ง. รู้จักหารายได้
9. ข้อใดเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์น้อยที่สุด
 - ก. ฟังวิทยุ
 - ข. เล่นฟุตบอล
 - ค. นิ่งพักผ่อน
 - ง. ไปเชียร์กีฬา
10. การใช้เวลาว่างเพื่อให้เกิดประโยชน์ด้านสติปัญญานั้น ใ้แก่
 - ก. เล่นกีฬา
 - ข. เลี้ยงไก่
 - ค. ฟังเทศน์
 - ง. ฟังเพลง
11. เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะอ่านหนังสือประเภทใด จึงจะมีประโยชน์มากที่สุด
 - ก. หนังสือพิมพ์
 - ข. หนังสือเรียน
 - ค. หนังสือการ์ตูน
 - ง. ทุกประเภท แต่เลือกเนื้อหาที่เป็นประโยชน์
12. เมื่อนักเรียนฟังการบรรยายจากวิทยุหรือโทรทัศน์ นักเรียนไม่เข้าใจ ควรทำอย่างไร
 - ก. ปิดวิทยุ-โทรทัศน์ เลิกฟัง
 - ข. ไม่เข้าใจก็ไม่ต้องจำ สนใจแต่สิ่งที่เข้าใจก็พอ
 - ค. เมื่อโตขึ้นก็เข้าใจเอง
 - ง. จดปัญหาไว้ แล้วไปค้นหาคำตอบทีหลัง

20. นักเรียนคิดว่าใครอบรมสั่งสอนนักเรียนมากที่สุด

ก. ครู อาจารย์	ข. พระ
ค. พ่อ แม่	ง. ญาติพี่น้อง

อ่านข้อความข้างกลางแล้วตอบคำถามข้อ 21 - 23

แดงตื่นนอนแต่เช้า เมื่อทำธุระส่วนตัวเสร็จแล้ว มีเวลาว่างจึงกระโดดเชือก ส่วนคณิศน์แต่เช้า เมื่อทำธุระส่วนตัวเสร็จ มีเวลาว่างก็ดูหนังสือเรียน ทบทวนบทเรียน คอยคณิศน์แต่เช้า เมื่อทำธุระส่วนตัวเสร็จ มีเวลาว่างก็นั่งฟังข่าวและชายของและชมหน้าบ้าน

21. ใครน่าจะเรียนหนังสือเก่งที่สุด

ก. แดง	ข. คณิศน์
ค. คอย	ง. เท่ากันทั้ง 3 คน

22. ใครน่าจะมีร่างกายแข็งแรงที่สุด

ก. แดง	ข. คณิศน์
ค. คอย	ง. เท่ากันทั้ง 3 คน

23. ใครน่าจะมีความรู้รอบตัวมากที่สุด

ก. แดง	ข. คณิศน์
ค. คอย	ง. เท่ากันทั้ง 3 คน

24. ครอบครัวจะอยู่ดีมีความสุขได้ เพราะ

ก. ทุกคนรู้จักหน้าที่ของตนเอง	ข. ทุกคนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
ค. ทุกคนมีร่างกายแข็งแรง	ง. ถูกหมดทุกข้อ

25. นักเรียนจะใช้เวลาว่างอย่างไรให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองที่เหมาะสมที่สุด

ก. ดูโทรทัศน์	ข. ฟังวิทยุ
ค. ประดิษฐ์ของเล่น	ง. อ่านหนังสือพิมพ์

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากรายการวิทยุการสอน
แบบบรรยายล้วนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายแตกต่างกัน

บทคัดย่อ
ของ
ประชิด อินทะกนก

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2528

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากรายการวิทยุการสอนแบบบรรยายล้วน ที่ใช้เสียงบรรยายแตกต่างกันสามรูปแบบคือ รูปแบบที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิง รูปแบบที่ใช้เสียงบรรยายเพศชาย และ รูปแบบที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน จากโรงเรียนชุมชนวัดกรวง จังหวัดนครราชสีมา โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นสามกลุ่ม กลุ่มละ 20 คน ให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ก. เรียนจากรายการวิทยุการสอนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง กลุ่มทดลอง ข. เรียนจากรายการวิทยุการสอนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชาย และกลุ่มทดลอง ค. เรียนจากรายการวิทยุการสอนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย ทุกกลุ่มเมื่อเรียนจบแล้วทดสอบทันที นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย โดยใช้ One-Way Analysis of Variance และ Newman-Keuls Multiple Range test.

ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิงสลับชาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ารายการวิทยุการสอนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง และ รายการวิทยุการสอนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายการวิทยุการสอนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศหญิง และ รายการวิทยุการสอนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายเพศชาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

A COMPARISON OF COGNITIVE LEARNING ACHIEVEMENT OF STUDENTS
FROM STRAIGHT TALK INSTRUCTIONAL RADIO PROGRAMMES
USING DIFFERENT FORMAT OF SOUND NARRATION

AN ABSTRACT

BY

PRACHIT INTAGANOKE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
September 1985

The purpose of this study was to compare cognitive learning achievement of students from straight talk instructional radio programmes using different format of sound narration, that were female narration, male narration and male-female narration. The sample comprised 60 students of Pratom Suksa 5 by simple random sampling from students in Chumchonwatrung School at Nakornrajsima Province. Students were randomly assigned into three groups, 20 each. Group A learned from instructional radio programmes using female narration. Group B learned from instructional radio programmes using male narration. Group C learned from instructional radio programmes using male-female narration. Learning achievement test were given immediately after the studies. Data were collected and analyzed by using One-Way Analysis of Variance and Newman-Keuls Multiple Range test.

The result of this study showed that the learning achievement of Group C was significantly higher than those of Group A and Group B at .05 level. There was no significant difference between group A and group B.